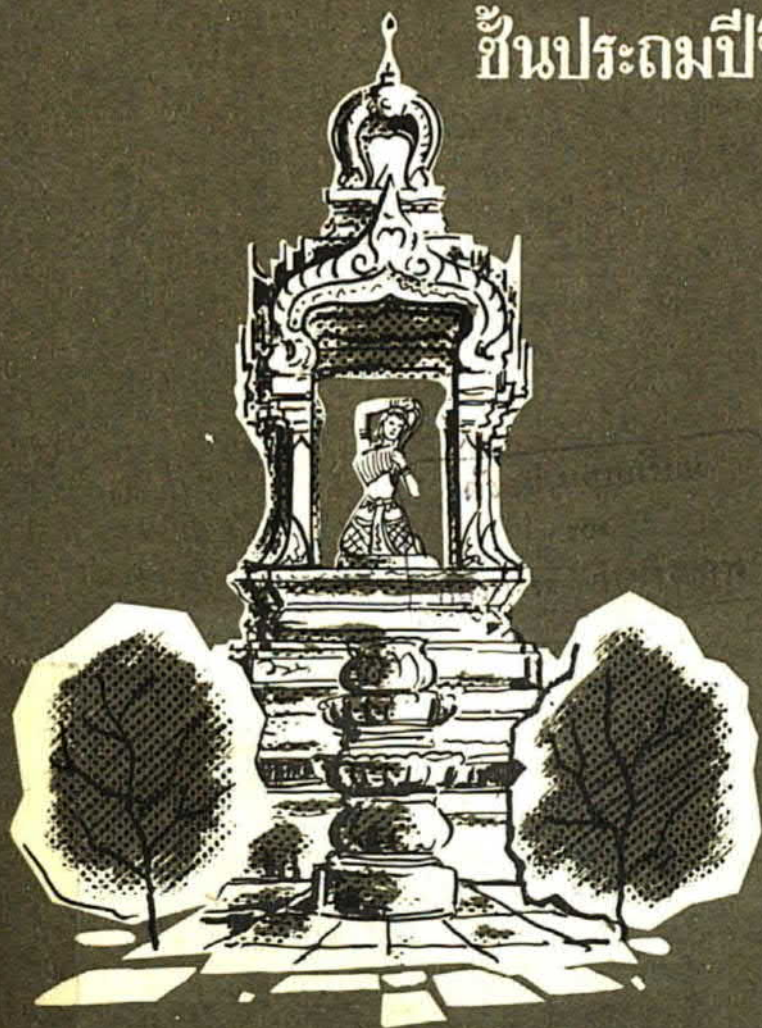

แบบหัดอ่านหนังสือไทย

ชั้นประถมปีที่ ๒

แบบหัดอ่านหนังสือไทย

ชั้นประถมปีที่ ๒

ของ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ครั้งที่สอง ๑๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๑๓

ปกกระดาษราคาเล่มละ ๓.๕๐ บาท

(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้)

จัดพิมพ์โดยองค์การค้ำของคุรุสภา

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายพระราชบัญญัติ

๐๐๑๗๘

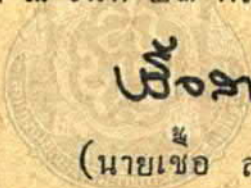
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง อนุญาตให้ใช้แบบเรียนในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการ ได้จัดทำหนังสือแบบหัดอ่านหนังสือไทย
เพื่อใช้เป็นแบบเรียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ขน
กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือใน
โรงเรียนได้.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

ธีรธาดา

(นายเชอ สาริมาณ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือแบบหัดอ่านหนังสือไทยนี้ กรมวิชาการได้จัดทำขึ้น
เพื่อใช้เป็นแบบเรียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และได้
ขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการให้ นายเยอ วิชัยดิษฐ์ และนาย
|| นรินทร์ นวมารค เป็นผู้ตรวจ จึงหวังว่าหนังสือนี้จะประโยชน์
แก่การศึกษาในชนนตามสมควร.

กรมวิชาการ

๐ ๕ คำชี้แจง

ครูจะเห็นว่า บทเรียนบางบทมีความอธิบายซึ่งใช้ตัวพิมพ์ตัวเล็ก พิมพ์อยู่ในกรอบ ความอธิบายนั้นได้เขียนสั้นย่อ ๆ เฉพาะบทพอเป็นข้อเตือนครู ซึ่งไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่าน

บทที่ ๑ เรื่องเทียบอักษร ๓ หมู่ คำเป็น และคำตายนั้น ประสงค์ให้นักเรียนเห็นความแตกต่างระหว่างคำที่ใช้อักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ ว่ามีเสียงต่างกันอย่างไร ในที่นี้ได้อีกคำบางคำมาผันให้ดูพอเป็นตัวอย่าง ครูควรหาคำอื่น ๆ มาให้นักเรียนผันอีก เพื่อให้ผันได้คล่อง และควรให้นักเรียนท่องจำอักษรกลางให้ได้ทั้งหมด ส่วนอักษรสูงนั้นคงง่าย ก็ให้นักเรียนช่วยกันคิดค้นเองว่ามีตัวอะไรบ้าง แล้วจึงให้ท่องจำไว้ เหลือนอกนั้นเป็นอักษรต่ำทั้งหมด แล้วให้นักเรียนผันวรรณยุกต์อักษรทั้ง ๓ หมู่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หากนักเรียนได้ปฏิบัติตามคำแนะนำในบทที่ ๑ จนกระทั่งอาจจำตัวอักษรทั้ง ๓ หมู่ และอาจผันวรรณยุกต์ได้ทุกเสียงแล้ว นักเรียนจะสามารถอ่านบทที่ ๒, ๓, ๔ ได้โดยง่าย ฉะนั้นบทเรียนทั้ง ๓ บทนี้จะเป็นบททดสอบความจำ ความเข้าใจและความสามารถในการผันวรรณยุกต์ตามที่เรียนมาแล้วในบทที่ ๑ ได้เป็นอย่างดี เมื่อครูเห็นว่านักเรียนคนไหนสามารถผันวรรณยุกต์ได้ดีแล้ว อาจไม่ต้องให้อ่านบทเรียน ๓ บทนี้เลย หรือเพียงแต่ให้อ่านเฉพาะบางตอนที่เห็นว่ายาก เพื่อทดสอบก็พอ

เมื่อมาถึงบทที่ ๔ เป็นเรื่องการผันอักษรสูงร่วมกับอักษรต่ำ
นักเรียนที่จำตัวอักษรสูงกับอักษรต่ำได้ ก็จะเขียนและผันวรรณยุกต์
ในบทนี้ได้คล่องและถูกต้อง ควรให้นักเรียนท่องจำให้ได้ว่าอักษรคู่มีก
ตัว อะไรบ้าง

หนึ่งสำหรับวรรณยุกต์ในภาษาพูดบางคำ มีผู้เปล่งเสียงต่าง ๆ กัน
โดยเฉพาะคำที่ไม่มีในพจนานุกรม ในหนังสือเล่มนี้คำบางคำใช้เสียง
วรรณยุกต์ตามที่ผู้แต่งเองใช้อยู่ เช่น เสียงร้องของเบ๊ต เด็กบางคนอาจ
เคยพูดว่า เบ๊ตร้อง “ก๊าบ ๆ” บางคนก็ว่าร้อง “ก๊าบ ๆ” ซึ่งในพจนานุกรมไม่มีทั้ง ๒ คำ เช่นนี้แล้ว เด็กจะใช้คำไหนก็ถูกต้องทั้ง ๒ คำ ขอ
แต่ว่าเวลาอ่าน อ่านออกเสียงให้ตรงกับไม้วรรณยุกต์ก็แล้วกัน คือเมื่อ
เขียนด้วยไม้โท ก็ออกเสียง ก๊าบ ๆ เมื่อเขียนด้วยไม้ตรี ออกเสียง
ก๊าบ ๆ

บทที่ ๕ และบทอื่น ๆ บางบทที่แบ่งไว้เป็นตอน ๆ เพื่อให้
นักเรียนพักเหนื่อย และสำหรับนักเรียนบางคนที่อ่านตอน ๑ ได้คล่อง
แล้วก็ไม่จำเป็นต้องให้อ่านตอน ๒ ตอน ๓ ท่อไปอีก

บทที่ ๖ ได้แนะนำการอ่านไว้ตั้งนั้น ก็เพื่อให้นักเรียนเห็นว่า
ทั้งคำ กก และคำ โกก ใช้ตัวอักษรตัวเดียวกัน สะกดด้วยตัว ก
เหมือนกัน แต่คำหนึ่งมีเสียงสั้น อีกคำหนึ่งเสียงยาว จึงทำให้เสียง
วรรณยุกต์ต่างกัน และเมื่อนักเรียนได้อ่านไปหลาย ๆ คำ จนกระทั่ง
แลเห็นความแตกต่างของสองเสียงได้ ครูอาจยกคำ “กัก” ในบทที่ ๑

มาเขียนลงบนกระดานให้นักเรียนดูเทียบกับคำ “ก” แล้วถามว่าเสียง “ก” กับเสียง “ก” เหมือนกันหรือไม่ และถามคำคู่อื่น ๆ อีก เมื่อเห็นว่าเด็กสามารถบอกได้ถูกต้อง จึงถามต่อไปว่า ถ้าจะเปลี่ยนตัว ก เป็นตัว ก ดังนี้ “ก” จะต้องใช้ไม้วรรณยุกต์อันไหน คำ “ก” นี้จึงจะมีเสียงเดียวกับคำ “ก” หรือ “ก” ถ้าเด็กยังตอบไม่ได้ ครูก็ต้องยกคำที่ใช้อักษรกลางจากบทที่ ๑ มาเทียบให้ดูอีกว่าคำเหล่านี้ ก ก ก ก ก ก คำไหนมีเสียงเหมือนกับคำ ก ก ก บ้าง และคำไหนมีเสียงเหมือนเสียง เกก โลก บ้าง โดยการเทียบอย่างนี้น้อย ๆ ไม่ช้า นักเรียนจะจับเสียงได้ว่าคำไหนมีเสียงเหมือนหรือต่างกับคำไหน

บทที่ ๑๓ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า คำไทยทั้งหลายที่ออกเสียงสระอะ ไม่นิยมออกเสียง “อะ” ลงไปเต็มที่ แต่จะออกเสียงเพียงครึ่ง ๆ เท่านั้น แม้แต่คำที่ประวิสรรชนีย์บางคำก็ไม่ออกเสียงหนัก นอกจากคำที่ประวิสรรชนีย์นั้นจะอยู่ท้ายคำจึงจะลงเสียงหนัก

บทที่ ๑๔ ในบทนี้ได้ใช้ข้อความอธิบายนั่นเองให้เป็นบทที่อ่านสำหรับนักเรียน ครูควรแนะนำให้ให้นักเรียนอ่านว่า “สระ” อ่านว่า “สะ”

แต่ให้อ่านว่า “สอ-รอ-อะ” อ่านว่า “สะ”

และคำต่อไปให้อ่านว่า “สอ-รอ-อะ” อ่านว่า “สะ-หระ”

บทที่ ๑๕ บทนี้ออกจะยากเกินไป แต่ประสงค์เพียงให้เด็กอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ความรู้อื่น ๆ เช่น การเขียนต่างกัน ความหมายของคำก็ให้รู้พอเป็นพื้นเท่านั้น

บทที่ ๒๐ ไม่มีคำแปลศัพท์ไว้ให้ เพราะประสงค์เพียงให้อ่านดูเท่านั้น ให้เด็กทราบความหมายของคำบางคำเท่าที่ครูเห็นสมควรก็พอแล้ว

บทที่ ๒๖ ก่อนจะอ่านบทนี้ ครูย่อนกล่าวดังบทที่ ๒๔, ๒๕ เรื่องไม้มีวัน ไม้มีลาย ให้เด็กทราบว่า คำที่มีเสียง โอ โอ นอกจากใช้ไม้มีวัน ไม้มีลายแล้ว ยังมีคำที่ใช้ไม้หันอากาศ ย สะกด และ ไม้มีลายมี ย สะกดอีก (บทที่ ๒๗) ทั้งสองชนิดนี้มีคำใช้น้อย

ในบทนี้ครูพูดถึงการใช้คำที่มีเสียง “อ” ซึ่งใช้ตรงๆ โดยเขียนลงบนกระดาน ๔-๕ คำ พอเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนช่วยกันหาคำอื่นมาอีก ต่อจากนั้นครูจึงเขียนคำที่ใช้ไม้หันอากาศมี “ม” สะกดลงบนกระดานคำ อธิบายและอ่านให้นักเรียนฟังแล้วจึงให้เด็กอ่านคำในบทเรียน คำไหนยากไม่ต้องให้เด็กจดจำ เพียงแต่ให้อ่านดูก็ต้องใช้ได้

บทที่ ๒๕ ครูจำเป็นต้องกวตขันให้นักเรียนอ่านออกเสียง พ กับ กว เสียง ฝ กับ ขว ให้ถูกต้องและชัดเจนเรียงตัวทุกคน เช่นเดียวกับบทที่ ๓๑ นักเรียนจะต้องออกเสียง ร ล ได้ชัดเจน ครูจะปล่อยไม่ได้เป็นอันขาด

บทที่ ๓๓ คำที่ประวิสรรชนีย์เป็นบทที่อ่านง่ายที่สุด แต่ก็จำยาก ฉะนั้นนักเรียนจำได้เท่าไรก็แล้วแต่ความสามารถของเขา

บทที่ ๓๔ บทนี้นักเรียนไม่จำเป็นต้องทราบความหมายทุกคำ คำไหนบ้างที่ควรทราบให้อยู่ในดุลพินิจของครู ต้องการเพียงให้นักเรียนอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง พอคิดเป็นนิสัยต่อไปเท่านั้น

ดิเลด ไปตระหนัพน

สารบาญ

๒
หน้า

บทที่ ๑	เทียบเสียงอักษรสามหมู่ คำเป็นคำตาย	๒
บทที่ ๒	การผันอักษรกลาง คำเป็นคำตาย	๖
บทที่ ๓	การผันอักษรสูง คำเป็นคำตาย	๑๕
บทที่ ๔	การผันอักษรสูงร่วมกับอักษรต่ำ	๒๑
บทที่ ๕	การผันอักษรต่ำ คำเป็นคำตาย	๒๓
บทที่ ๖	เทียบเสียงอักษรต่ำ คำตาย รัสสระ และทิมสระ	๒๙
บทที่ ๗	(อักษรนำ) ก. อักษรกลางนำอักษรต่ำเดียว	๓๘
บทที่ ๘	ข. อักษรสูงนำอักษรต่ำเดียว	๔๕
บทที่ ๙	อักษรสูงไม่นำอักษรกลางหรืออักษรต่ำคู่ให้เป็นเสียงสูง	๕๘
	ห นำอักษรต่ำเดียว	๖๑
บทที่ ๑๐	ห นำในแม่ กก กท กบ	๖๒
บทที่ ๑๑	อ นำ	๖๔
บทที่ ๑๒	การเขียนตัวสะกดบางตัว	๖๙
บทที่ ๑๓	ตัวสะกดที่ใช้สะกดและออกเสียงอะด้วย	๗๒
บทที่ ๑๔	ไม้ทัณฑฆาต	๗๕
บทที่ ๑๕	พยัญชนะที่ต้องการอ่านออกเสียงไม่ต้องใช้ไม้ทัณฑฆาต	๗๗
บทที่ ๑๖	สระ ออ ลกรุป	๗๙
บทที่ ๑๗	พยัญชนะประสม ตัว ร	๘๕

บทที่ ๑๘	คำเขียนเหมือนกัน แต่อ่านต่างกัน และ ความหมายต่างกัน	๘๕
บทที่ ๑๙	คำเขียนต่างกัน อ่านต่างกันบ้าง เหมือนกันบ้าง แต่ความหมายเหมือนกัน	๘๖
บทที่ ๒๐	คำมีเสียงเหมือน ห น้า	๘๘
บทที่ ๒๑	ตัวสะกดเป็นตัวกลัดต้องอ่านออกเสียงตัวกลัดด้วย	๘๗
บทที่ ๒๒	ร หัน	๘๙
บทที่ ๒๓	คำเสียงสั้นยาว	๑๐๑
บทที่ ๒๔	คำใช้ไม้มีวัน ๒๐ คำ	๑๐๔
บทที่ ๒๕	คำใช้ไม้มีวันและไม้มีลายมีความหมายต่างกัน	๑๐๕
บทที่ ๒๖	คำใช้ไม้หันอากาศมี ย สะกด และมี ม สะกด	๑๐๖
บทที่ ๒๗	คำใช้ไม้มีลายมีตัว ย สะกด	๑๐๘
บทที่ ๒๘	คำเสียงเหมือนหรือคล้ายกัน เขียนต่างกัน และมีความหมายต่างกัน	๑๐๙
บทที่ ๒๙	คำเทียบ ฟ กับ คว ฝ กับ ขว	๑๑๑
บทที่ ๓๐	ตัว ฤ ออกเสียงไ้ ๓ อย่าง	๑๑๔
บทที่ ๓๑	คำเทียบตัว ร—ล	๑๑๕
บทที่ ๓๒	เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้แทนตัวหนังสือ	๑๑๙
บทที่ ๓๓	คำที่ประวิสรรชนีย์	๑๒๐
บทที่ ๓๔	การอ่านคำบางคำ	๑๒๓

บทที่ ๑

เด็กหญิง ขุ้ย เลี้ยง หมา ขน ขุ้ย ไว้ ตัวหนึ่ง ทั้ง สอง
รัก กัน มาก หมา ชอบ กิน ข้าว คลุก กับ น้ำ ชี อว
วัน หนึ่ง มัน คาบ กระ ป๋อง ไล่ ขุ้ย ต้นไม้ ออก มา
และ มัน ทำ กระ ป๋อง ตก ลง ที่ พื้น ถนน เลียง ดัง
โจ่ง เจ่ง เด็กหญิง ขุ้ย ร้อง อ๊วย ตาย ใช้ มือ เสย ผม
ที่ ปก หน้า ขึ้น ไป และ วิ่ง ไล่ จะ ดี หมา เจ้า หมา
ก็ ตกใจ วิ่ง ออก ไป ที่ ถนน เด็กหญิง ขุ้ย รู้ ลึก
เลี้ยวขวา เพราะ กลัว รถ จะ เฉี่ยว หรือ ทับ มัน เข้า

จึงร้อง เออะ ไวย วาย และ ยืนพนมมือ พูดว่า
 “^๕เพยง ขออย่าให้ รถ หับ มัน เลย” ต่อจากนั้น
 เด็กหญิง บุษ ก็ เผ้า คอย หมา ที่ รัก ของ เขา จน
 กระทั่ง พระ จันทร ไพล่ ขึ้น มา เสี้ยว หนึ่ง เด็ก หญิง
 บุษ จึง ได้ เห็น หมา ของ เขา วาย นำ ขึ้น มา จาก
 คลอง หลัง บ้าน เด็ก หญิง บุษ ก็ ดีใจ มาก วึ่ง เข้า
 ไป กอด หมา

เทียบเสียงอักษรสามหมู่คำเป็นแม่กง แม่กน แม่กม แม่เกย แม่เกว
 พยัญชนะในภาษาไทย แบ่งเป็น ๓ หมู่ คือ เสียงสูง เสียง
 กลาง เสียงต่ำ ก่อนที่จะแยกทีละหมู่ จะเทียบเสียงอ่านของคำที่
 ใช้พยัญชนะทั้ง ๓ หมู่นี้เมื่อมีตัวสะกดในมาตราต่าง ๆ และผัน
 วรรณยุกต์ต่าง ๆ กันเสียงขึ้นหนึ่งก่อนดังนี้ แดวที่ ๑ ไม่ใช้วรรณ-
 ยุกต์เลยเสียงต่างกัน แดวที่ ๒-๓ ใช้ไม้เอกไม้โทเสียงต่างกัน
 แดวที่ ๔-๕ ใช้ไม้ตรีไม้จัตวา ซึ่งมีใช้เฉพาะอักษรกลางเท่านั้น

ครูให้นักเรียนอ่านบทเทียบเสียงต่อไปนี้อ่านจากซ้ายไปขวาทุกบรรทัดเพื่อให้เห็นว่าอักษรแต่ละหมู่ เมื่อใช้วรรณยุกต์ มีเสียงอย่างไรและต่างกันอย่างไร แล้วจึงให้อ่านจากข้างบนลงไปยังล่างเป็นแถว ๆ ไป เพื่อให้เห็นว่า อักษรแต่ละหมู่จะใช้ไม่วรรณยุกต์อะไรได้บ้าง และมีเสียงอย่างไร ครูชี้ให้นักเรียนสังเกตเห็นความแตกต่างของเสียงของอักษรทั้ง ๓ หมู่ ซึ่งใช้วรรณยุกต์ต่าง ๆ กัน และยกตัวอย่างคำอื่น ๆ ในอักษรทั้ง ๓ หมู่ นั้นมาให้นักเรียนผันเพื่อคว่านักเรียนผันได้หรือไม่

อักษรกลาง	ดาง	ด่าง	ด้าง	ด้าง	ด้าง
	ปุย	ปุ้ย	ปุ้ย	ปุ้ย	ปุ้ย
	อิว	อิ่ว	อิ่ว	อิ่ว	อิ่ว
อักษรสูง	โจง	โจ่ง	โจ้ง	—	—
	เล็ย	เล็ย	เล็ย	—	—
	เล็ยว	เล็ยว	เล็ยว	—	—
อักษรต่ำ	เพ็ยง	เพ็ยง	เพ็ยง	—	—
	ว้าย	ว้าย	ว้าย	—	—
	แลว	แล่ว	แล่ว	—	—

เทียบเสียงอักษรสามหมู่ คำตาย แม่กก กค กบ —

ให้ครูสังเกตว่าคำในแถวที่ ๑ ไม่ใช้วรรณยุกต์เลย มีเสียงต่างกัน แถวที่ ๒ ใช้วรรณยุกต์ต่างๆ กันบ้างไม่ใช้บ้าง แต่เป็นเสียงโท แถวที่ ๓ ใช้วรรณยุกต์ต่างๆ กันบ้าง ไม่ใช้เลยบ้าง เป็นเสียงตรี แถวที่ ๔ ใช้วรรณยุกต์จัตวาเป็นเสียงจัตวา แล้วชี้ให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของเสียงเหล่านั้นแต่พอสมควร เท่าที่นักเรียนจะสามารถสังเกตและออกเสียงได้ถูกต้องเมื่อเปลี่ยนไปใช้ไม่วรรณยุกต์ต่าง ๆ ถึงนักเรียนไม่เห็นหรือไม่เอาใจใส่ในความต่างนั้น ๆ ก็ไม่เป็นไร ขอแต่ให้อ่านออกเสียงให้ถูกต้องก็แล้วกัน

อักษรกลาง	ก ^ก ก	ก ^ข ก	ก ^ฅ ก	ก ^จ ก
	ค ^ค ค	ค ^ฅ ค	ค ^จ ค	ค ^ฉ ค
	จ ^จ บ	จ ^ฅ บ	จ ^จ บ	จ ^ฉ บ
อักษรสูง	ฉ ^ก ก	ฉ ^ข ก	—	—
	ฉ ^ค ค	ฉ ^ฅ ค	—	—
	ฉ ^ล ล	ฉ ^ฅ ล	—	—
อักษรต่ำเสียงสั้น	ค ^ก ก	ค ^ข ก	ค ^ฅ ก	ค ^จ ก
	ค ^ค ค	ค ^ฅ ค	ค ^จ ค	ค ^ฉ ค
	ค ^น บ	ค ^ฅ บ	ค ^จ บ	ค ^ฉ บ
อักษรต่ำเสียงยาว	เค ^ก ก	เค ^ข ก	เค ^ฅ ก	เค ^จ ก
	โน ^ค ค	โน ^ฅ ค	โน ^จ ค	โน ^ฉ ค
	แพ ^ก บ	แพ ^ฅ บ	แพ ^จ บ	แพ ^ฉ บ

(ข้อความ ในวงเล็บ ต่อไปนี้ ก็เช่นเดียวกัน กรุณาไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่าน แต่ต่านักเรียนอ่านแล้วยังไม่เข้าใจก็ปล่อยไปก่อน ขอแต่ให้อ่านออกเสียงตัวอย่างประโยคที่อยู่นอกวงเล็บให้ถูกต้องก็พอแล้ว)

ศพเนา^๕ชนอด^๕ทต (ตัว อ ในคำ^๕อกเป็นอักษรกลาง ใช้ไม้โทจึงออกเสียงเหมือนกับคำ ทต จับ ฉก ซึ่งมีตัว ต จ ฉ เป็นอักษรกลาง และอักษรสูงและใช้ไม้โทเช่นเดียวกัน)

รตไฟแล่น^๕ชก^๕ชก (ตัว ช ในคำ^๕ชกชกเป็นอักษรต่ำใช้สระเสียงสั้น ผันด้วยไม้เอกจึงออกเสียงเหมือนกับคำ กัก ทต นีบ ซึ่งมีตัว ก ท น เป็นอักษรต่ำและใช้ไม้เอกอย่างเดียวกัน)

เขาจ่ายเช็ก^๕ใบเล็ก^๕นิดเดียว เขาโอ^๕แก็ก ๆ เขาชอบกิน^๕ท็อฟ^๕
(ตัว ช ในคำ^๕เช็ก ตัว ล ในคำ^๕เล็ก ตัว ก ในคำ^๕แก็ก ๆ ตัว ท ในคำ^๕ท็อฟ เป็นอักษรต่ำใช้สระเสียงสั้น จึงออกเสียงเหมือนกับคำ กัก ทต นีบ ซึ่งมีตัว ก ท น เป็นอักษรต่ำและใช้สระเสียงสั้นเหมือนกัน)

สมุดโน้ต^๕ ถ่านโค้ก^๕ (ตัว น ในคำ^๕โน้ต ตัว ก ในคำ^๕โค้ก เป็นอักษรต่ำใช้สระเสียงยาว และใช้ไม้โท จึงออกเสียงเหมือนกับคำ แก็ก ซึ่งมีตัว ก เป็นอักษรต่ำและใช้สระเสียงยาวเหมือนกัน)

กล่องแบบแฟบ (ตัว ฟ ในคำ^๕แฟบ เป็นอักษรต่ำใช้กับสระเสียงยาว โดยไม่มีไม้วรรณยุกต์ จึงออกเสียงเหมือนกับคำ เกก และ โนค ซึ่งมีตัว ก และตัว น เป็นอักษรต่ำและใช้สระเสียงยาวเหมือนกัน)

บทที่ ๒

อักษรสามหมู่

อักษรสามหมู่นั้น ผันด้วยวรรณยุกต์ต่าง ๆ กันดังนี้

๑. อักษรกลาง (ก จ ท ต ฎ ฏ บ ป อ) หมู่เดียว ที่ ผันได้ครบ ๕ เสียง โดยไม่ต้องอาศัยอักษรหมู่อื่นช่วย เฉพาะคำ เป็น คือ คำที่ประสมที่สระใน แม่ ก กา รวมทั้ง อำ ไอ์ ไอ์ เอา และแม่ กง กน กม เกย เกอว เช่น กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า กัน กั้น กั่น กิ่น กิ้น กัณ เท่านั้น

(ครูเขียนบนกระดานและให้นักเรียนผันตามด้วยและให้นักเรียนชี้คำจากตัวอย่างที่ให้ไว้ ที่ใช้อักษรกลางคำเป็นซึ่งผันด้วยไม้เอก ให้สังเกตว่าเป็นเสียงเอกเหมือนกันหมด ทำเช่นเดียวกันนี้กับวรรณยุกต์อื่น ๆ ด้วย

คำตาย เช่น กัก เป็นเสียงเอกอยู่แล้ว ใช้ไม้เอกผันไม่ได้ ผันด้วยไม้โท ไม้ตรี ไม้จัตวา เป็นเสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา ตามลำดับ กัก กัก ัก กัก

วัน หนึ่ง ใน ฤดู ฝน ฝน ตก ใหญ่ จัน นอน
เขา มือ ก่าย หน้า ผาก จัน บ๊วย เพราะ เป็น แผล ที่
ตา ตุ่ม แผล ทำให้ ต่อม น้ำ เหลือง ที่ เท้า อัก เสบ จัน
หิว จน ท้อง กิว จัน จึง ลุก ขึ้น ล้าง หน้า ด้วย น้ำ ชุ่ม

แต่ง ตัว สวม เสื้อ ใหม่ เอี่ยม วัน นั้น ฉัน รับประทาน
ข้าว ได้ มาก เพราะ มี แกง อ่อม และ กุ่ม ดอง จิ้ม
น้ำ พริก ของ หวาน มี ชนม บำ บิน เมื่อ รับประทาน
อ่อม และ ต้ม น้ำ แล้ว แม่ บอก ให้ ฉัน ไป นอน แต่
หัวค่ำ จะ ได้ ตื่น เข้า หน้า ตา และ จิต ใจ จะ แจ่มใส

ตอน ที่ ฉัน เข้า ไป นอน ฉัน ได้ ยิน เสียง ตัว
อะไร ร้อง ดัง อีก ทึก เข็ง แซ่ ไป รอบ บ้าน แม่ บอก
ว่า นั่น แหะ ตัว อึ่ง อ่าง ละ เวลา ฝน ตก มากๆ น้ำ
ลง ปริ่มๆ บางที ก็ ท่วม ปาก ภู ของ มัน มัน จึง ออก
มาจาก ภู และ ส่ง เสียง ร้อง เข็ง แซ่ ฉัน จึง บอก
แก่ แม่ ว่า มัน คง บ่น ว่า น้ำ ท่วม บ้าน ของ มัน
ฉัน ถาม แม่ ว่า อึ่ง อ่าง ตัว เป็น อย่างไร แม่ บอก
ว่า อึ่ง อ่าง เป็น สัตว์ ๔ เท้า แต่ ไม่มี หาง รูป ร่าง
เกือบ เหมือน คาง คก แต่ คาง คก นั้น เป็น ปุ่ม ป่ำ
ไป ทั้ง ตัว ผิวหนัง อึ่ง อ่าง อ่อน นุ่ม กว่า คาง คก และ
ตัว พอง โต กว่า ได้ ห้อง อึ่ง อ่าง เรื่อย ตลอด ไป จน
ถึง คอ เป็น สี เหลือง อ่อนๆ บน หลัง เป็น จุด ต่าง

มัน ชอบ อยู่ใน ที่ ที่ เป็น แอ่ง น้ำ มี น้ำ ชง หรือ
 ช้าง โอง น้ำ เพราะ เย็น สบาย ดี จัน นึก ขึ้น ได้ ถึง
 นิทาน เรื่อง อึ่ง อ่าง กับ วัว ว่า อึ่ง อ่าง ตัว หนึ่ง
 เบ่ง ท้อง จน โต เบ่ง เหมือน เรา เป่า ลูก โป่ง จน บ้อง
 จะ ให้ ตัว ใหญ่ เท่า วัว ท้อง อึ่ง อ่าง เลย แดก ตาย
 เปลา

ตัวบ่าง

ก. อักษรกลาง คำเป็น มันด้วยไม้เอก

เกาะแก่ง แชนโก่ง เกียงงาน กระจ่าง

แจ่มใส	กระดิ่ง	แมวต่าง	ตกแต่ง
เต่งต้ง	<u>ตัวบาง</u>	บ้ายเบี่ยง	โรคบ่วง
พุงแอ่น	เด็กอ่อน	จุ่มโอ่ง	ขอเกี่ยว
วางกาย	ดูเต่า		

ข. อักษรกลาง คำเป็น ผันด้วยไม้โท

กังกอ	ก้างปลา	แกว่กึ่ง
จจก	จมพ่น	เตาเจียว
หลอดด้าย	ด้อมมอง	กระดิ่ง
ตุงต้ง	กึ่งเตน	ว้างแด
ผกบั้ง	บุตเขยว	กระเบอง
อัยอ้าย	ออดอ่อน	อ่อนแอ่น
ปูเขยว	ปากโข่ง	ปลาเข่น

เขาพูดเสียงก้อง	เขา <u>แถม</u> สีหน้า	อย่าทำท่า
<u>แก่ง</u> ก้าง	เนื้อตรง <u>แก้ม</u> ปลาเหินยว	เด็ก <u>ขึ้น</u> โก่งโก
ตัวกระ <u>จอน</u> เกอบเหมือนกระรอก	ตัว <u>แก่ง</u> เหมือนหมา	

ระ^วว^งแ^กว^จจะ^ดแ^ดก   อ^ยย^าห[ู]ด^จว^งจ^าบ   ม^ะม^วง^ลก^นแ^บว^ว
จ^วด^กน^าห^นอ^ย   เร็ว^ๆ   เข^{้า}   จ[ั]ย[ั]เป็น^นอ^งช^าย^จอ^ย

ค. อักษรกลาง คำเป็น ผันด้วย ไม่ตรี ไม่จัตวา ฯ

เ^สเก^ยว^ปล^า

เ^สแ^กก^น

เ^จแ^กว^ย

เ^ทเ^วเ^ว

เ^มเ^อเ^ย

เ^จเ^ยว^จว

ร^ดเ^กง

เ^กเ^รง^เเ^รง

ท^าเ^จง

ก^{ระ}เ^ปา

เ^ลเ^อเ^งอ^อย

ด^{ัง}ด^อม

อะไรเอ๋ย

ด[ั]ว^{อะ}เ^รเ^อง^ออ^บ ฯ

ด[ั]ว^{อะ}เ^รเ^อง^เเ^ยบ ฯ

ด[ั]ว^{อะ}เ^รเ^อง^เง ฯ

ด[ั]ว^{อะ}เ^รเ^อง^เเ^บ ฯ

อะ^{ไร}เ^อย^{มี}เ^ลเ^ยง^ดง^ดุ^ยด[ุ]ย ฯ

อะ^{ไร}เ^อย^{ดี}ด^{ัง}เ^บง ฯ

เ^ลเ^ยง^{อะ}เ^{ไร}เ^อย^ดง^เง ฯ

เ^ไเ^{คร}ท^าอะ^{ไร}เ^กน^เอ^ยเ^ลเ^ยง^จง^จง ฯ

แกงที่ใส่โจ๋งเจ๋งมีแต่อะไรเอ่ย

เราร้องก๊วกว เวลาเราเรียกตัวอะไรเอ่ย

เราร้องต๊ิงต๊ิง เวลาเราเรียกตัวอะไรเอ่ย

อะไรเอ่ยเป็นเส้น ๆ คล้ายขนมจีนแต่แบนและใหญ่กว่า

(อักษรกลาง คำตาย คือ อักษรกลางที่ประสมรัสสระ (สระสั้น)

ในแม่ ก กา ยกเว้น อำ ไอ์ ไอ์ เอา และคำที่มีตัวสะกดในแม่ กก

กต กบ คำตายนี้ใช้ไม่เอกไม่ไค้ เพราะเสียงเดิมเป็นเสียงเอกอยู่แล้ว

ถ้าผันด้วยวรรณยุกต์ . . . เป็นเสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา)

ง. อักษรกลาง คำตาย

อักษรกลางคำตาย อ่านจากซ้ายไปขวา

กะ	กะ	กะ	กะ
ดาก	ด้าก	ด้าก	ด้าก
ปด	ปด	ปด	ปด
อุบ	อุบ	อุบ	อุบ

ดบ

ดบ

ดบ

ดบ

จะ

จะ

จะ

จะ

อ

อ

อ

อ

ด

ด

ด

ด

เตะ

เตะ

เตะ

เตะ

โปะ

โปะ

โปะ

โปะ

เกยะ

เกยะ

เกยะ

เกยะ

แจ็กขายหมูสะเต๊ะ ตัวสูงโย่งโก๊ะ ใส่เกียะ เดินดง
 กอกแก็กมากับ คนอ้วนตุตะ แบกโต๊ะมาบนหลัง ร้องฮุดๆ
 เพราะโต๊ะหนักมาก

พชอโนะ น้องชอโมะนั่งอยู่บนโต๊ะ

เสียงจอกแจ็ก	คนตกแอ็ก	สีด่าบด	เสียงฮุดๆ
หัวเราะก๊าก	ตัวเล็กจืด	จกจ (จก - กะ - จ)	
ตุ๊กตุ้ย (ตุ๊ก - กะ ตุ้ย)	โก๊ะต๊าก	ท่ากะตกริก	
เป่าลูกบับ	ดินแข่งเป็ก	แกงเค็มแปรต	
เสียงดังเอียด	ดังฮุดแอ็ด	เสียงจอกแจ็ก	
คนตกแอ็ก	สีด่าบด		

กอกแก็กๆ มาทำไม จะซอดอกอะไร น้ำไหลจอกๆ
 พอเขาเห็นแม่ เขากว้างปรี๊ดเข้าไปหา รถหยุดตงกก
 อยาดม่นาดงเอือกๆ เขากดพนักรือดๆ

คน แก่ คน หนึ่ง ชอบ ผัด หน้า ขาว จ๊วก สวม
 เสื้อ สี แดง แจ๊ด หรือ บาง ที่ ก็ เหลือง จ้อย เขียว จืด
 แก่ ชอบ กิน กวย จับ แก่ แข็ง แรง หาบ น้ำ ได้ ที่ ละ
 สอง บับ พอ หาบ แล้ว แก่ นิ่ง หอบ ฮักๆ แก่ ใจ ดี

ชอบ เล่า นิทาน เรื่อง หอย จูบ แฉก ให้ เรา ฟัง แต่
 แก เป็น คน จก จ ง่าย เวลา ใคร จ แก แก ร้อง เกี้ยว
 ก้าว หรือ พุด อะ ไร ช้า ๆ เช่น ถ้า เรา จ แก และ พุด
 ว่า เอ็ก อ เอ็ก ๆ แก ก็ จะ พุด ว่า เอ็ก อ เอ็ก ๆ บ้าง
 ถ้า พุด ว่า กุก ๆ แก ก็ พุด กุก ๆ บ้าง เรา ร้อง ว่า
 ตุ๊กแก หรือ ตุ๊ด ตู๊ แก ก็ ร้อง ตุ๊กแก หรือ ตุ๊ด ตู๊ เรา
 ร้อง เบบ ๆ เสียง เสียง อย่าง อี เก้ง แก ก็ ร้อง
 เบบ ๆ เรา ร้อง ก้าบ ๆ แก ก็ ร้อง ก้าบ ๆ

เรา ล้อ แก ได้ เรา ก็ สนุก แต่ แม่ บอก ว่า
 เด็ก ๆ ไม่ ควร ล้อ ผู้ใหญ่ เพราะ เป็น กิ ริ ยา ไม่ ดี
 ไม่ มี ความ เคารพ และ ไม่ มี ความ เมตตา อีก ด้วย
 เพราะ ทำให้ แก ตก ใจ และ เหนื่อย มาก

ใครตอบคำถามต่อไปนี้ได้

คนทำอะไรดังป้าย
 ใครทำอะไรดังก้าก
 อะไรตกดังจ๊ก ๆ
 อะไรวิ่งกุกกัก ๆ

ใครทำอะไรดังโป๊ก ๆ
 ใครทำอะไรดังตุ๊ต๊ต ๆ
 อะไรร้องก้าบ ๆ
 ใครทำอะไรเสียงแจ้ว ๆ

๗ บทที่ ๓

การผันอักษรสูง

ก. อักษรสูงคำเป็น แม่กง กน กม เกย เกอว และเสียงที่
ประสมที่มีสระ (สระยาว) ในแม่ ก กา รวมทั้ง อำ ไอ โอ เอา
ผันด้วยไม้เอกเป็นเสียงเอก

ข. อักษรสูงคำเป็นผันด้วยไม้โทเป็นเสียงโท

ก. อักษรสูงผันด้วยไม้เอก

ลูกข้าง	ถึ ห่าง	หมา เहां	ขาว ฆ้อง
ดี ฉิ่ง	ข้ม แจ่ง	สุก ห่าม	เสียง ท่า
ล่า ล่อน	บัว เฝื่อน	ผ่อน ผัน	แผ่น หนี
เดิน ห่ม	ข่ม เ هنگ	แข่ง ปลา	คน ถ้อย
ใคร ให่	ถ่อง แท้	เดิน ผ่าน	ชาย ถ่าน
หอย โข่ง	แข่ง ช้น	แมว ข่วน	ถ่ม ขาก
เปิด ห่าน	หึ่ง ห้อย	ใจ เหี่ยว	ดี ไซ้
ฝน น้ำ	ฉาว โฉ่		

ข. อักษรสูงผันด้วยไม้โท

ห้อง นอน	ท่า ล้อม	สอง เลี้ยว	เลื่อน ตำ
เหียน เตียน	ไล่ หมู	เล่น ไย	ลุ่ม เลียง
เลี่ยม ลอน	ห้วย หนอง	ห้อย แขน	เป็น ไซ้
ผ่อง แผ้ว	เข้า เผ้า	ปลูก ฝ้าย	หอบ หัว
หวั แห้ว	ช เถา	เข้ม แข็ง	เดิน ข้าม
ข้าง ทาง	แดง เข้ม	เลียง ห้าว	แข่ง ขา
<u>ข้อง ปลา</u>	ข้อง ใจ	เกี่ยว ข้อง	เข้า ถา
พูด ห้วน	ข้า แห้ง	ชน ห้าง	ขาด ห่วง
ไขว่ ห้าง	ผ้า ห้อย	ถ้อย คำ	ถื ถ้วน

ข้องปลา

ข. อักษรสูงคำตาย อักษรสูงที่มีตัวสะกดในแม่ กก กต กบ และเสียงที่ประสมรัสสระในแม่ ก กา ยกเว้น อำ ไอ์ ไอ์ เอา ผัน ด้วยวรรณยุกต์ โท (เกือบไม่มีคำใช้) ให้นักเรียนอ่านจากซ้ายไปขวา แล้วอ่านจากบนลงล่าง

อักษรสูงในคำที่มีตัว ก ค บ สะกด ผันด้วยไม้โทเป็นเสียงโท

ก สะกด	ขก	แซก	ขวก	เขือก	เขิก	เขียก
	ขก	แซก	ขวก	เขือก	เขิก	เขียก
ค สะกด	ฉก	แจก	ฉวก	เจียก	เจียก	เจียก
	ฉก	แจก	ฉวก	เจียก	เจียก	เจียก
บ สะกด	ฝบ	แพบ	ฝอบ	ฝียก	ฝียก	ฝียก
	ฝบ	แพบ	ฝอบ	ฝียก	ฝียก	ฝียก
	ชะ	ลี	เถอะ	โหะ		
	ชะ	ลี	เถอะ	โหะ		
			เขา	อ้วน	มก	ขก

บทที่ ๔

บทคัดอ่านสำหรับคำใช้อักษรคู่

พี่ ลัง จัน ให้ ต้ม กระจุก หมู เขา เผ้า บัง คับ
เคี้ยว เขียว จัน ตัง แต่ เข้า แล้ว ว่า ให้ เคี้ยว กระจุก
หมู ให้ เบื่อยๆ เพราะ จะให้ หมา กิน หมา ของ เรา
พัน และ เขี้ยว หัก หหมด แล้ว จึง ต้อง เคี้ยว กระจุก
ให้ เบื่อย ถ้า หมา เคี้ยว กระจุก หมู ไม่ ออก มัน ก็
จะ โกรธ และ แยก เขี้ยว เขา ตอน นั้น จัน กำ ลัง
อ่าน หนังสือ จัน จึง เอา เศษ กระจุก มา ค้น ตรง
หน้า หนังสือ ที่ จัน อ่าน ค้าง ไว้ แล้ว ก็ เดิน มา ตาม
ชั้น บน ใด ก็ ได้ ยืน พี่ เดือน อีก ให้ ไป ดัด ไฟ ต้ม
กระจุก หมู ข้าง ฝ่าย พี่ ของ จัน ที่ อยู่ ข้าง บน บ้าน
ก็ เดิน ลง มา ข้าง ล่าง แล้ว ก็ ไป จับ คาง ที่ หลุด ออก
จาก ไซ้ แล้ว พี่ ก็ กลับ มา เด็ด ขั้ว พริก แห้ง ออก เอา

ค่าง

พริก ที่ เต็ด ข ออก แล้ว ชน ค ไฟ ใน กระ ทะ สำหรับ
 จะ ใช้ ทำ แกง ค พี่ บอก ว่า พริก แห้ง ใส่ แกง เขามัก
 ใส่ ๕ เม็ด ๗ เม็ด หรือ ๙ เม็ด ไม่ใช่ ๘ เม็ด ๑๐ เม็ด
 คือ ให้ เป็น เลข คี่ เช่น ห้า เจ็ด เก้า เป็น ต้น และ เวลา
 ที่ ค พริก นั้น ถ้า ไฟ แร่ง มาก ก็ ให้ ตัก ข เถ้า โรย ลง
 ใน เตา นิด หน่อย พริก จะ ได้ ไม่ ไหม้ เกรียม เกิน ไป
 จะ ขม

สมัย นี้ คน แก่ คน เฒ่า เท่า นั้น ที่ ใช้ ซื้อ เก่า
ขัด ถวญ สาม

แม่ ซื้อ ผ้า ขึ้น ใหม่ หมด สิ้น เงิน ไป หลาย สิบ บาท
 คน พูด เรื่อง แล มา ทองคำ กัน ออก แข่ง แซ่ ไม่ได้ ยืม
บ้าง หรือ

ฉัน ชน ลูก ชู้ พอ ได้ ยิน ว่า พวก เรา จะ ต่อสู้ วิชา ศึก กัน อย่าง
ไม่ กลัว ตาย เลย

เขา ซื้อ เส้น หมี่ ไป บูชา เช่น สรวง คน ตาย

เรา ถูก แม่ ค้า จ้อ โกง ให้ ดอก ไม้ เรา ขาด ไป หนึ่ง ข้อ

เขา แอบ ซุ่ม อยู่ ข้าง หลัง เรา ไม่ ให้ เรา ได้ ยืม ลุ่ม เสียง

เลย

ผู้ หญิง หัด ดอก พู่ ระ หง ที่ หู แล ดู เหมือน พู่ ห้อย

เวลา อยู่ ป่า เรา ไม่ มี น้ำ ตาล กิน เรา ได้ ฟัง พราน ป่า เขา

นำ ผง จาก รวง ผง มา ให้ เรา

คน เรา พอ แกล้ง ผิว แห้ง ตก กระ หน้า เป็น ผ้า ด่าง ดำ
น ย่น ตาก ฟ้า ฟาง มอง ไม่ ใคร เห็น อะไร

การผันอักษรสูงร่วมกับอักษรต่ำ

๒. อักษรสูง นั้น ถ้าจะผันให้ไต่ครบ ๕ เสียงจะต้องอาศัย
อักษรต่ำบางตัวที่มีเสียงเป็นคู่กับอักษรสูง ทั้งอักษรสูงและอักษร
ต่ำคู่นี้จะใช้ไม้วรรณยุกต์ได้สองอันเท่านั้น คือ ไม้' และ ไม้' แต่เมื่อ
ผันรวมกันแล้วก็มีเสียงครบ ๕ เสียง (ให้นักเรียนท่องจำให้ได้ว่า
อักษรสูงและอักษรต่ำคู่มีอะไรบ้าง)

อักษรสูง	อักษรต่ำ	จะผันให้ครบ ๕ เสียง
ขจณฉลห	คชทพฟชอ	อาศัยกันดังนี้
ขา ข่า ขั	คา ค้า คั	คา ข่า { ค้า ขั ข่า
เจา เจ่า เจ้า	เขา เข่า เข้า	เขา เจ่า { เข้า เจ้า เจา
ถอ ถ่า ถั	ทอ ท้า ทั	ทอ ถ่า { ท้า ถั ถอ
ผู ผู่ ผู้	พู พู่ พู้	พู ผู่ { พู่ ผู้ ผู
ไฟ ไฟ่ ไฟั	ไพ ไพ่ ไพั	ไพ ไฟั { ไพ่ ไฟั ไฟ

บทที่ ๕

อักษรต่ำ

อักษรต่ำมีทั้งหมด ๒๔ ตัว แบ่งเป็น ๒ พวก พวกที่เป็น
อักษรคู่ มี ๑๔ ตัว คือ ก ค ฅ ช จ ซ ท ฌ ท ฐ พ ฟ ภ ฮ
ซึ่งจะผันให้ไต่ครบ ๕ เสียง ก็ต้องอาศัยอักษรสูงช่วย ดังตัวอย่าง
ในเรื่องอักษรสูง บทที่ ๔ อักษรต่ำที่เป็นอักษรเดี่ยวมี ๑๐ ตัว
คือ ง ญ ณ น ม ย ร ล ว ห อักษรต่ำทั้ง ๑๐ ตัวนี้ ถ้าเป็น
คำเป็นผันด้วยไม้ ' ' เป็นเสียงโทและตรีตามลำดับ

ก. อักษรต่ำคำเป็น

ตอน ๑

ลิงค่าง เด็กโค่ง คนค่อม ดิดค้าง หลิงโค้ง ตีม้อง
เงียงปลา เงืองหงอย งอนแงน ดนงว งูเงี้ยว คมงาว

ง้าว

ช่างเหล็ก

ช่างเหล็ก	เขี้ยวซาญ	น้ำเขี้ยว	เลียงช่าง	ช่องนาง	กุ่มเขียง
ทองเทียว	เที่ยงบ้าย	เชื่อมค่อ	ทองนา	กระทุ้ง	แทงลูก
แคนพูด	ค่อนว่า	ถูกเขี่ยน	แคนใจ	คดค่อม	ค่างคิน
เลื่องวน	ซอนเงอน	นอนแซ้ว	ร้องเง้ว	หนาเงา	เด็นงว
เรียวแรง	รุ่มร่าม	เรื่อลุ่ม	คืดแร้ว	เรียบร้อย	เล็กลุ่ม

ตอน ๒

เชื่อมซึม	เงอนตาย	ลุ่มพ้าม	ยาวเพื่อย	เลือกเพ้น	หนึ่งเพื่อง
มนเชื่อม	ทำช้อย	เปื่อยย้อย	พุงแหลน	แยกย้าย	แกมย้อย

พยุ่น้ำ

โรงเลื่อย	พายแพ	เพ่นพ่าน	งูเลื่อย	เบื่อน่าย	<u>พยุ่น้ำ</u>
ค่ายพัก	หลดล้วย	คับแคน	คู้ยเขีย	กิมล้วย	
ร่อนรูป	รินเริง	ร้ายรำ	ร่อนใจ	ร้อยเชือก	บ้านร้าง
มันลื่น	เงาะล่อน	ร่มเงา	ทะเล้น	แดดร้อน	หกล้ม
เสียงแว่ว	รุ่นใหม่	ลุ่นจู้	วู้ยว้าย	ลดเลี้ยว	หัวโล้น
ลอยฟ่อง	พั่นเทียน	เล่นไฟ	พ้องร้อง	นวดพั้น	พุงเพ้อ

คนก้อมเกินหลังก้อม แบกพ้อมใส่ข้าวเปลือก ค้างคาวบินเหมือน
นก คนรกโลกไม่ทำงาน ก็ม้องแลร่องบัว ชาวฟ้าออกร้ายรำ เจริญ
ปลาเป็นแง่แหลม แท่งาวมีก้ามยาว เจื่องหงอยคล้ายเชื่อมซึม ง่อนแง่น
ก็แคลนกลอน ชาวเงี้ยวไม่เล่นงัว ชันทันงัวในนรก น้ำเชียวอย่าขวางเรือ
เที่ยงตรงคงถูกแท้ รื้ออะไรให้เชียว อย่าทองเทียวให้ฟุ้งเพื่อ ช้องนาง
ช้อคันไม้ ใช้หมูทำกุนเชียง เต็กกลอดก่อนกำหนด ตามบทมกก็ต้องแท้ง
ช่อนเงื่อนเงื่อนนำความ ตามที่แท้นเปียบ้าง เล่นง่วนชวนใจเพลิน
อย่ากินเกินจะนอนแซ้ว กระจายต้องติดแล้ว ขึ้นไปแพ้อยู่บนเชือก
ผูกเงื่อนตายแก่ไม่ออก ขอบอกว่าเพราะใจร้อน สัมพามเนื้อไม่แน่น
จะกับแก่นถ้าขี้เกียจ ทำเร็วแต่อย่าชู้ จะหลุกหลุยไม่น่าดู โรงเลื่อยใช้
เลื่อยไม้ บ้านร้างไม่มีคน ปล่อยเต็กออกเพ่นพ่าน เลิกงานแยกย้ายกลับ
ทหารนอนในค่าย อย่าวูยว้ายส่งเสียงดัง หัวโล้นโกนใหม่ๆ อย่าเล่นไฟ
จะถูกจับ

ข. อักษรต่ำคำตาย อักษรต่ำคำตายแบ่งเป็น ๒ พวก

๑. เสียงที่ประสมรัสสระ (สระสั้น) ในแม่ ก กา (เว้น อำ
ไอ โอ เอา) และเสียงที่ประสมรัสสระในแม่ กก กค กบ เช่น
กะ กิ กุ กัก กุด กบ ผันวรรณยุกต์ดังนี้ กัก กัก กัก

๒. เสียงที่ประสมทิมสระ (สระยาว) ในแม่ กก กค กบ
เช่น คาก โคก ผันวรรณยุกต์อ่านได้ดังนี้ คาก คาก คาก

อักษรตัวตาย

คะ   ค่ะ   ค๊ะ   จะดูไหมคะ — ดูค่ะ

นะ   นะ   นะ   ไปแน่ะ - ก็ไปนะซี

แนะ   แน่   แน๊ะ   จะแนะให้   ใครมานั่นแน๊ะ

โม่ โม่ โม่ เราเรียกหมา ว่า โม่ๆ - เรียก
ลูกหมา ว่า ตั๋งๆ

แอะ แอะ แอะ เอ๊ะ เสียงใครแอะ แอะๆ ผมเอง
ครับ

คนมากนคกคก

๕ ๓ ๒
นาเดอดพลก ๆ

เขาหัวเราะคิก ๆ

น้ำในคลองขุนคลัง

ใครดีหัวเขาจะต้องติดคุก

เขาเหนื่อยหอบชัก ๆ

เขาอ้วนใหญ่ มั่งคั่ง

น้ำเบือกชก ๆ

รถไฟแล่น ซึกซึก ๆ

หนูทำไมจึงทำอืดอืด ๆ

นกกระพือปีกดงพบ

ทำอะไร พื้พื้ ๆ ไม่น่าดู

เขาหาย แพล็บ ไปไหนไม่ทราบ

ปากเป็นมันแพล็บ

ใครร้ง รวด

เจ๊กคนนั้นเล็กลากรด แล้ว

วัวตุ ทำเสียงพดพาด

เทกซัส ถ้าไซ ไม่ตริก ผิด

เขาหัวอะไร ทอกแทก ๆ มานัน

เขาจามดั่ง ฟัด

เขาลุก ชน พรบ พรอม กัน หมด

เขาคว ว่า มัน เอาไปเลย

งู แลบ ลิ้น แผล็บ ๆ

เสียงเขาเขี่ยน ใครดั่ง คว่ำบ

ชะนีโหน ไม้ ยวบ ยวบ มา

แท็บ ท้อป เพียว ผัน ด้วย ไม้ โทฏุก

ใจคอ ของเขาวอก แวก

บทที่ ๖

เทียบเสียงอักษรต่ำ คำตาย รสสระ และทิมสระ

(ให้นักเรียนอ่านจากซ้ายไปขวาโดยอ่านแยกเฉพาะคำที่ขีดเส้น
ใต้ก่อนเป็นคู่ ๆ แล้วจึงอ่านที่ละสองคำจากซ้ายไปขวา เช่น อ่าน
คก — โคก งก — โงก ชัก — ชาก ช็อก — ชอก แล้วจึงอ่าน
ที่ละสองคำว่า คangk — โคกเนิน งกเงิน — โงกเงก

เสียงสั้น

เสียงยาว

เสียงสั้น

เสียงยาว

เป็นเสียงตรี

เป็นเสียงโท

เป็นเสียงตรี

เป็นเสียงโท

แม็กก

คangk

โคกเนิน

งกเงิน

โงกเงก

คก
คก

กระชาก

ชอกโกเลต

ชอกชา

ชักผ้า

ชักศพ

เหงอชัก

ชักหนัง

ตัวปาก

เสียงสั้น
เป็นเสียงตรี

นักเรียน

พักไซ้

ยกคว

รกบ้าน

ลูกชน

ลอกคอ

วอกแวก

ชกชก

เสียงยาว
เป็นเสียงโท

ตัวนก

ฟากโน้น

ยากเย็น

โรคภัย

ลูกหลาน

ลอกคราบ

วอกแวก

โยกซาก

เสียงสั้น
เป็นเสียงตรี

พกป็น

ยกของ

รักชอบ

แรกเกิด

ลักขโมย

เล็กจิ๋ว

ฮดฮด

หมัดชุก

เสียงยาว
เป็นเสียงโท

โพกผม

โยกตัว

รากไม้

แรกเกิด

ลากถู

ตัวเลข

อุปฮาด

นกชุก

พญาครุฑ

เสียงสั้น

เสียงยาว

เสียงสั้น

เสียงยาว

เป็นเสียงตรี

เป็นเสียงโท

เป็นเสียงตรี

เป็นเสียงโท

แมก

คัดเลือก

คาดฟง

พญาครุฑ

ไถครุด

ชดช้อย

โชติช่วง

พัตโบก

พาดบ่า

พัตโบก

ตะพด

ข้าวโพด

กระพัตกระเฟียด

พาดพัน

ผูกมัด

เรือมาด

ปิดมัด

มัดพรา

เสียงสั้น	เสียงยาว	เสียงสั้น	เสียงยาว
เป็นเสียงตรี	เป็นเสียงโท	เป็นเสียงตรี	เป็นเสียงโท
<u>มดแดง</u>	<u>ประโมทย์</u>	<u>ผูกมัด</u>	<u>ราดน้ำ</u>
<u>รดน้ำ</u>	<u>รุ่งโรจน์</u>	<u>ทางลัด</u>	<u>ปลาด</u>
<u>เนื้ทบอล</u>	<u>พระเนตร</u>	<u>วัดตัว</u>	<u>วาดเขียน</u>
<u>ลดราคา</u>	<u>โลดเต้น</u>		
แม่กับ	<u>เคียบปัดอล</u>	<u>คับแคบ</u>	<u>งับขา</u>
	<u>พับเพียบ</u>	<u>พังพาบ</u>	<u>งาบ ๆ</u>
	<u>รับของ</u>	<u>ราบเรียบ</u>	<u>ขับเห่ขอ</u>
	<u>หાયวับ</u>	<u>วาทวิว</u>	<u>ซืมซาบ</u>
		<u>ไกลลิบ</u>	<u>เม็ดลิบ</u>
		<u>ถูกริบ</u>	<u>รับมา</u>

กางกวักขึ้นเนิน เงินงกพบินเดิน เงงงโยกไปมา ผัวโพก
 โบกสะบัด ลมพัดน้ำซัดซ่า วังลักตามทางลาด วาตรูปต้องวักระยะ
 อย่ากระซากลั่นซัก อย่ายกเขื่องให้ยาก รากต้นรักไปไม่ไกล พักไข่
 บนไม้ฟาก มีโชคโรครไม่มาก ไม้ซากลากไม้ไหว ไกรลักจักถูกตี
 แม่ศรีนอนพังพาบ งาบ ๆ อ้าปากพูด สูงชะลูดเหมือนไม้รวก จะถูกริบ
 ต้องรับมา ไต้ลศโทษแทบโลดเต้น

ข. เทียบอักษรสูงกับอักษรต่ำคำตายใช้สระเดียวกัน
และตัวสะกดแม่เดียวกัน

ครูชี้ให้เด็กสังเกตคำที่ใช้อักษรต่ำเสียงยาวกับเสียงสั้น ว่าเสียง
ต่างกัน เช่น ลูก ลูก และอักษรสูงกับอักษรต่ำแม่จะสะกดแม่เดียวกัน
ที่เสียงต่างกัน เช่น โขก โกอ

อักษรสูง	อักษรต่ำ	อักษรสูง	อักษรต่ำ
<u>โขก</u> หัว	<u>โคก</u> เนิน	<u>งู</u> ขด	<u>ไม้</u> คด
<u>ลัก</u> จก	<u>ชก</u> ตอย	<u>เข้</u> มขด	<u>คั</u> ตเขียน
<u>กระ</u> ฉอก	<u>ชอก</u> ชา	<u>ผ้า</u> ขาด	<u>คา</u> ดผม
<u>ถัก</u> เสื่อ	<u>ทัก</u> ทาย	<u>ไม้</u> ขด	<u>สัง</u> คิต
<u>ถาก</u> ไม้	<u>ตัว</u> ทา	<u>ขุด</u> ดิน	<u>คุ</u> ตคุ
<u>แดง</u> เถือก	<u>เทือก</u> เขา	<u>ขอ</u> ดคุม	<u>เอาจ</u> คอด
<u>ผูก</u> หญ้า	<u>พัก</u> นอน	<u>กบ</u> เขียด	<u>เคียด</u> แค้น
<u>หน้า</u> ผาก	<u>ภา</u> คภูมิ	<u>ร่ม</u> ฉัตร	<u>พุด</u> ขด
<u>ผูก</u> ถั่ว	<u>พัก</u> ไซ	<u>จุด</u> ขาด	<u>กา</u> ขาด
<u>ของ</u> ผาก	<u>ฟาก</u> โน้น	<u>จุด</u> มือ	<u>เข้า</u> ขุด
<u>ไม้</u> ลัก	<u>ซัก</u> ถาม	<u>โจด</u> เขลา	<u>โซ</u> ติช่วง

อักษรสูง

อักษรต่ำ

อักษรสูง

อักษรต่ำ

มีสขชกชอนถดไปทดหุนกแลกแทรกแซงถดดหมวกทดดกงชอศอกชอกหินเป่นผดตะพดมีดหกหอบอกผัดหน้าพัดไฟทอหกนกอกผาดไนพาดบ้าถกผดพิษงมาเอะเทอะทะพงผดพชพนธหยดเาะกระพเาะ

บิน ผาตไผน

หัวโขนเข้าที่โลก เทือกเขาดินแดงเดือด อย่าฆ่าโคสนให้เป็นเทือก
 หัวทากบนไม้ดาก อย่ากล่าวคำดากดาง ให้เพื่อนชอกเข้าใจ น้ำกระฉอก
 เป็นระลอก ทำเอวคอกนั่งชอกตุ้ม ช้อของฝากคนฝากโน้น หัวผมแสก
 ชอกแซกไป เข้าชอกกว้างหนึ่งศอก นกชุกเกาะบนนุก เมล็ดพืชไม่มี
 พังผืด

อักษรสูง	อักษรต่ำ	อักษรสูง	อักษรต่ำ
ด้า <u>ผุด</u>	วัน <u>พุด</u>	บิ <u>เกาะ</u>	กะ <u>เกาะ</u>
แกง <u>เผ็ด</u>	แหวน <u>เพชร</u>	ลิบ <u>เสาะ</u>	น่า <u>ชะ</u>
แผด <u>เสียง</u>	แพทย <u>ตรวจ</u>	ลวด <u>มนต์</u>	ชวด <u>เซ</u>
เลียบ <u>ขบ</u>	คบ <u>ไฟ</u>	ขับ <u>รถ</u>	คับ <u>ใจ</u>
รส <u>ฝาด</u>	ฟาด <u>เท้า</u>	เผา <u>ศพ</u>	ชบ <u>หน้า</u>
ผัก <u>สด</u>	ชด <u>น้ำ</u>	รอบ <u>ขอบ</u>	รอบ <u>ขอบ</u>
ล่า <u>ด้น</u>	ชูด <u>ขาด</u>	กลืน <u>สาบ</u>	ชิม <u>ซาบ</u>
ตะ <u>ซาบ</u>	คาบ <u>มิด</u>	หุบ <u>เขา</u>	ปลา <u>ชุบ</u>
แถบ <u>ทอง</u>	แทบ <u>ตาย</u>	ลั <u>บ</u> หมู	ขับ <u>หมึก</u>
ลิบ <u>ชั้น</u>	เล็ด <u>ดชิบ</u>	ผัด <u>ข้าว</u>	ถูก <u>พัด</u>

เขาจับเหลื้ที่ชิมซาบ
 ทำราบเรียบเมื่อรับของ
 อย่าล้กลกจะถูกชก
 รุขคบนทางคก
 อย่าช้คกหรือค้ค้ก้าน
 หันผ้กไม่พ้กผ่อน
 เขาผ้กไม่ปลุกพ้กแพง
 กนเป็นผคถือทะพค

คบไฟ

คนขาหักนั่งหอบช้ก
 มะม่วงขบเผาะเพาะไม้ข้น
 ปลาผคเมื่อวันพุธ
 สับสนปนซ้บซ้น
 คนใจเสาะช่างออเซาะ

ถึงเทอะทะก็เอาเดอะ
 นายโชติคุคนโลก
 กินแกงเผ็ดใส่แหวนเพชร
 เขาเรียกสิบว่าสิบ
 ใส่เสื้อคับจึงถูกซ้บ

จีนชกมีลูกหกคน วันหนึ่งลูกจีนชกไปตากเปลือกไม้จะเอามาให้
 พ่อทำยา ก็เจอทากตัวหนึ่งอยู่บนโลก ด้วยความซุกซนมืออยู่ไม่สุข เขา
 จึงเชยตัวทากใส่ขาม ถือเอาไปฝากเพื่อนอยู่บ้านฟากโน้น เพื่อนโชก
 ตัวทากออกจากขาม เสียงก้งอ็กทักจนขามแตก ลูกตีกพ่อของเพื่อน
 กำลังถ้กแหอยู่ ได้ยินเสียงเข้า จึงทักขึ้นว่าเสียงอะไร ลูกตีกจะช้กตาม
 สักเท่าไร ๆ เด็กสองคนนั้นก็ไม้กอบ ลูกตีกจึงยื่นคำขาคาคโทษว่า
 ถ้าไม้บอกลงจะถูกถี้ ในที่สุกลูกของลูกตีกจึงทรุกตัวลงนั่งพนมมือขอโทษ
 ว่าเสียงเขาโชกขามนะเอง

แม่ครัวถอดกระดูกเบี๋ยคอกแล้วจึงเอาไปทอดน้ำมัน
 จนที่หักคอกไม้ที่หุ้มนั่งถักจากพี่ของเขาไป
 เขากินยาพิษเพราะเข้าใจผิดว่าเป็นยาแก้ไข้
 จนผัดก้วยเขียวใช้พัดพัดไฟ ชากมีสติแวงฉุนฉาด
 พอเขาซุกดินลงไป จึงแลเห็นไส้เดือนงูกุอยู่ใต้ก้อนหิน
 เขาก็กักท้ายเรือไม้ตี หัวเรือเข้าไปซัดอยู่ใต้บันได
 เมื่อเขาก็กเลือกไม้ไผ่ได้แล้ว เขาก็เอาไปซัดจนเป็นมัน
 เขาเคียดแค้นเจ้าเขียดตัวน้อยที่กระโดดลงมาในซามแกงของเขา
 พอปลาหุบปากอันกว้างของมันลงที่ไร มันก็ซุบเอาปลาเล็กปลาน้อย
 เข้าไปในท้องมากมาย
 เขาซบหน้าลงกับฝ่ามือเมื่อคนยกศพพาเขาไป
 เต็กแท่งกายชุดสีขาวถูกกระดูกกระซวกเข้าโรงละครไป
 นายผาดชอบเอาผ้าขาวม้าพาดบ่า
 เขาตาผาดเห็นแมวเป็นสุนัข จึงเอาไม้พาดลงไปเต็มแรง
 มีกลิ่นคอก เพราะเขาใช้ช้อนเกล็ดปลาทุกวัน
 เขาเห็นไม้ซัดว่าฉัตร ๕ ชั้น หรือ ๗ ชั้น
 น้ำตาลสก็งร้อนอยู่ เขาก็ไม่ได้จึงต้องซดเอา

บทที่ ๗

อักษรนำ

หนู จรัส มีจิต กิ ริ ย า น ำ รัก หน้า ตา จุก
ปาก กระ จุ่ม กระ จุ่ม หนู จรัส เห็น เจ๊ต ใน ศาล
พระภูมิ หนู จรัส ก็ ชอบ อยาก เอา มา เล่น แต่ แม่
บอก ว่า เจ๊ต เป็น ที่ เคารพ นับ ถือ ของ คน บาง คน
ไม่ควร เอา มา เล่น รอ อีก หน่อย เมื่อ ถึง งาน ลอย
กระทง แม่ จะ ขอ จรวด ดอก ไม้ ไฟ มา ให้

ดอกไม้ไฟ

ต่อมา แม่พาหนู จรัส ไป เทียว จัง หวัด เพชรบุรี
 หนู จรัส สวม เสื้อ ลาย กระ หนก สี สววย วัน นั้น
ถนน หน ทาง เป็น ฝุ่น ตลบ ไป ตลอด ทาง หนู จรัส
 รู้ สึก หิว ตึงๆ และ บอก ว่า อยาก กิน ข้าว กับ ไข่
 เต้า ตนุ พี่ ชาย หนู จรัส จึง พุด ตลก ล้อ ว่า บ้าน น
 เต้า ตนุ หนึ เตลิด ลง ทะ เล ไป แล้ว ไม่ มี ไข่ เต้า
ตนุ หรอก มี แต่ ไข่ จะ ละ เม็ด กับ ลูก ตาล โดนด
 จะ กิน หรือ ไม่ แล้ว พี่ ของ หนู จรัส ก็ กิน ไข่ จะ
 ละ เม็ด อย่าง เอร็ด อร่อย แม่ จึง บอก ว่า ไข่ จะ ละ
 เม็ด ก็ คือ ไข่ ของ เต้า ตนุ นั้น เอง

วัน หนึ่ง หนู จรัส เดิน เลียบ ตลิ่ง ไป ตาม คลอง
 ใน หลัง สวน จน ถึง ไร่ องุ่น และ สวน มะไฟ ต้น
 มะไฟ กำลัง ออก ลูก เหลือง อร่าม น่า ดู องุ่น
 ปลูก ใน เมือง ไทย ก็ มี รส อร่อย ดี

ที่ เพชรบุรี ^๕ ปลัด อำเภอ พายัพ จรด ไป
 เทียว ดู สิ่ง ปรัก หัก พัง ด้วย (ปะ-หรั)

สิ่งปรักหักพัง

อักษรนำ คือ พยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกันประสมสระเดียว แต่
 ออกเสียงเป็น ๒ พยางค์ คือ ออกเสียงพยางค์ต้นเหมือนมีสระอะ
 ประสมอยู่ด้วย

พยัญชนะที่ใช้เป็นตัวนำ คือ อักษรกลางและอักษรสูงใช้นำ
 อักษรต่ำเดียว คือ ง ญ ณ น ม ย ร ล ว พ ไค

ถ้าอักษรกลางนำก็ผันไคครบ ๕ เสียง และออกเสียงวรรณยุกต์
 อย่างเดียวกับอักษรกลาง ทั้งนี้

กงา	กง่า	กง้า	กงำ	กง๋า
(กะ-งา)	(กะ-หง่า)	(กะ-หง้า)	(กะ-งำ)	(กะ-หง๋า)

ถ้าอักษรสูงนำก็ผันอย่างเดียวกับอักษรสูง และอ่านตามเสียง
อักษรสูง ดังนี้

ขงา (ขะ-หงา) ข่ง่า (ขะ-ห่ง่า) ขง้า (ขะ-ห่ง้า)

แต่ถ้าตัวนำนั้นเป็นตัว ห ก็อ่านรวมพยางค์เป็นพยางค์เดียวว่า

หงา ห่ง่า หง้า หรือ ตัว อ นำ ตัว ย ก็เช่นเดียวกันให้ออกเสียงเป็น
พยางค์เดียว เช่น ในคำว่า อย่า อยู่ อย่าง อยาก

ก. อักษรกลางนำ เสียงวรรณยุกต์เหมือนกับอักษรกลางที่เป็นตัวนำ
เช่น จรัส จมูก เจว็ด และผันอย่างอักษรกลาง เช่น อร่อย
อะลุ่มอล่วย (อะหล่วย)

อักษรกลางนำ

กงา ก่ง่า กง้า กง่า กง้า

ขงา ข่ง่า ขง้า — —

หงา ห่ง่า หง้า — —

อย่า อยู่ อย่าง อยาก

จรัส จมูก เจว็ด อร่อย อะลุ่มอล่วย

ตวัด ตวาด ตลั๊บ ตลาด อริ อมาตย์ อราม แอรัม

บริวัติ ลองปรอท อเนจอนาถ อเนกอนันต์ อลิกเอลิอ

อลองฉอง อลั้งฉั้ง (อะ-หลัก-อะ-เหล็ล)

บทที่ ๘

ลูกนก

นาย สงวน บ้าน อยู่ ถนน ตก เป็น คน ขยัน ทุกๆ
เช้า เขา จะ ขมิ ขมัน เข้า ไป ใน สวน รด น้ำ พรวน ดิน
ต้น ขุน และต้น ขมัน ที่ เขา ปลูก ไว้ วัน หนึ่ง เขา ได้
ยิน เสียง จ๊อก แจกๆ แล้ว ก็ เงียบ ไป แล้ว ดัง ชน อีก
สลับ กัน เขา รู้ ลึก จน ว่า เสียง อะไร แต่ เขา ก็ ไม่ รู้
ใน ที่ สุด เขา ทน พัง อยู่ ไม่ ได้ ก็ ถลัน ออก ไป ดู จึง ได้
เห็น ลูก นก ๔-๕ ตัว ไผ่ ไล่ หน้า กัน สลับ เขา ร้อน ใจ
กลัว ว่า ลูก นก จะ ถูก แมว กิน หหมด เขา จึง ตะ โทน
เรียก ลูก สุม ของ เขา ด้วยเสียง เอะ อะ ให้ ออก มา
ช่วย กัน จับ ลูก นก ไล่ กรง ไว้ ให้ พัน แมว ฝ่าย
พวก ลูก สุม ตก ใจ คิด ว่า เกิด เหตุ ร้าย อะไร ชน
ก็ รีบ ถลัน ถลัน มา หา เขา

เรื่อง เจ้า หญิง งาม จลวย

มี เจ้า หญิง องค์ หนึ่ง สวย มาก พระ นาม ว่า
 เจ้า หญิง งาม จลวย ผม ของ เจ้า หญิง หัก ศก สลวย
 ยาว และ ปล่อย สยาย ลง ประ บ่า ดู คล้าย ส่า หร่าย
 ทะ เล เจ้า หญิง ส่วย อา หาร ทิพย์ สิ่ง ของ ทุก อย่าง
 เช่น พระ เขนย คือ หมอน ตลอดจน ร้าง กาย ของ
 เจ้า หญิง เป็น ของ ทิพย์ ทั้ง นั้น ถึง เจ้า หญิง จะ มี
 อายุ หลาย พัน ปี แต่ ก็ ไม่ รู้ จัก แก่ ไม่ รู้ จัก ตาย
 ข้าว ของ ทุก อย่าง ตลอดจน ต้น ไม้ ดอก ไม้ ใน วัง
 ของ เจ้า หญิง อยู่ อย่าง ไว ก็ อยู่ อย่าง นั้น ไม่ เก่า
 หรือ บุบ สลาย หรือ เหี่ยวแห้ง เลย ที่ เป็น ดัง นั้น
 เพราะ เจ้า หญิง มี งาม ช่าง พัง อัน หนึ่ง เรียก ว่า ขนาย
 กาย สิทธิ ซึ่ง ทำให้ เจ้า หญิง มี อำ นาจ บัง คับ ทุก
 สิ่ง ทุก อย่าง ให้ คง ทน อยู่ ได้ เรื่อง นี้ เป็น ความ ลับ
 ซึ่ง เจ้า หญิง ไม่ ขยาย ให้ ใคร ทราบ เลย

อักษรสูงนำ

ข. อักษรสูงนำอักษรต่ำเดียว เสียงวรรณยุกต์เหมือนกับอักษร
สูงที่เป็นตัวนำ

สับ สัด ถัด ถอม   สงบ สงัด ถนัด ถนอม
งบ งัด นัด นอม

สวย สอน สุก สิม   สลวย สลอน สนุก สนิม
ลวย ลอน นุก นิม

สงบ สงัด ถนัด ถนอม   สลวย สลอน สนุก สนิม

สมุน สมุด สลุด สลัด   ส้วง ส้วงดี สนับ สลด

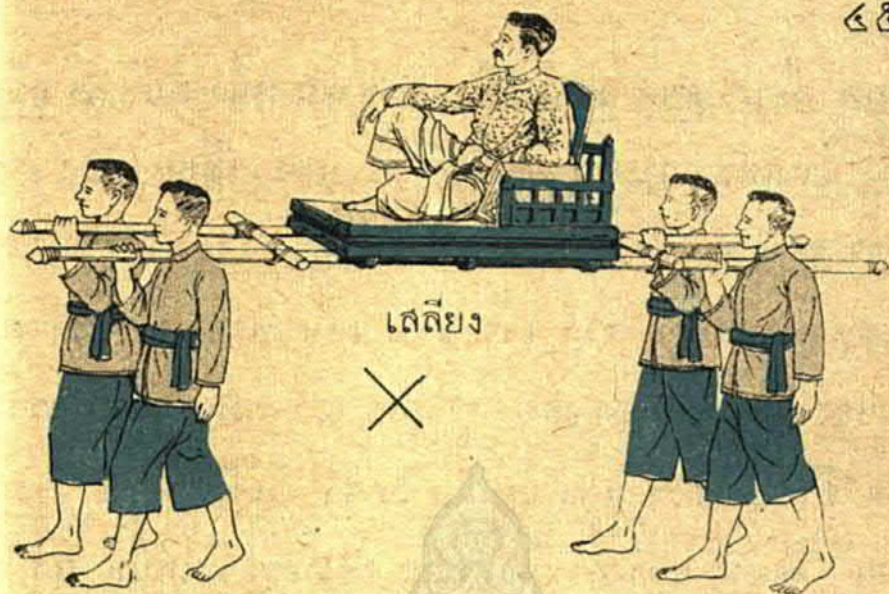
สมัน สัมคร สลัก สลึง   สนอง ถลึง สยาย สนอบ

สลิด สลาด สวาท สวาย   สลับ สลาย สนาน สนุก

สนอง สยบ สลบ สลัว   ขมุก ขมัว ขยาย ขยับ

แม่ง   ออย่า เขย้อ แหย่ง จะ ตก ลง มา

(อ่าน ขะเยื่อชะแหย่ง)

เล็ลียง เล็ลียง เล็ลียง ชน นาง นัง เล็ลียง มี ส่อง่า
ฝรัง ฝรัง ฝรัง ฝรัง บาง คน ชอบ ยัก ไหล่

ไหว พริบ ดี

วัน หนึ่ง นาย พราน คน หนึ่ง เข้า ป่า ล่า สัตว์
 ดัง ที่ เคย ทำ มา เป็น ประ จำ ทุก วัน แต่ วัน นั้น เขา
 หา อะไร ไม่ได้ เลย จึง เดิน กลับ บ้าน มือ หนึ่ง ถือ
เขนง คือ เขา ควาย มา อัน หนึ่ง อีก มือ หนึ่ง ก็ หอบ
เขนง ไม้ ไม้ ดัด มา ด้วย ตอน นั้น เขา เหลือบ เห็น

ภาพ ที่ นำ สยด สยง คือ ชาย คน หนึ่ง หน้า ตา ถมิ่ง
 หง หน้า กลัว กำ ลัง เงอ มืด จะ แทะ เพื่อน ของ เขา
 เขา ขยับ จะ เข้า ไป ช่วย ชาย นั้น ถลึง ตา ห้าม เขา
 และ พูด ว่า รูป ร้าง เจ้า ช้อน แฉ่น อย่าง นั้ อย่า ทำ
ผยง คิด ช่วย เขา เลย จะ ตาย เสีย เปลา นาย พราน
 ได้ ยิน ก็ ไกรธ และ นึก ใน ใจ ว่า “เจ้า นั้ คุย โขม
นั้” พลัง คำ หา มืด แหลม ของ เขา ที่ เห็บ พุง ไว
 แต่ อนิจจา มืด คู ชี วิต ของ เขา หล่น หาย เสีย แล้ว
 เขา หมด หน ทาง จะ ช่วย เพื่อน เสีย แล้ว หรือ “ไม่
 ได้ เรา ก็ มี หัว สมอง นี้นำ ทำ ไม่ ไม่ ใช้ ละ” ขณะ
 ที่ คิด อยู่ นั้น เขา ก็ มอง ดู ลู่ ทาง ที่ จะ ช่วย เพื่อน
 ก็ พอ ดี เห็น ส่วง ช้อน ปลา วาง อยู่ ข้าง ตัว เพื่อน
 ของ เขา เขา นึก ออก ทัน ที่ จึ่ง ตอบ ผู้ ร้าย ไป ว่า
 “ฉัน ไม่ ได้ คิด จะ ช่วย เขา หรือ แต่ จะ เอา ส่วง
 ช้อน นั้น ของ ฉัน ค็น ไป ต่าง หาก ละ” ว่า แล้ว ก็ คว่ำ
ส่วง ครอบ หัว เจ้า คน ร้าย โดย มัน ไม่ ทน รู้ ตัว แล้ว

กระ ชาก เต็ม แรง เจ้า นัน เสีย หลัก ล้ม ลง มีด หลุด
 กระ เต็น เพื่อน ของ เขา จึง กระ โดด ไป ฉวย มีด
 มา ถือ ไว้ และ เข้า ช่วย กัน จับ ตัว คน ร้าย มัด เขา
 ไว้ ได้

แม่กน

ตัวอย่างที่ใช้

เชมน เชมน เชมน

เชานุ่งผ้าตกเชมร

ตกเชมร

เขา ทองหนึ่ง ลือ อย่าง ชะมก เชมน
 (ชะ-มก-ชะ-เหม่น)

ชชอน ชย่อน ชย่อน จะกินก็ไม่กินทำชยักชย่อน (ชะ-
 หยัก-ชะ-หย่อน)
 อย่ากินมากจะชย่อน

เขยอน เขยอน เขยอน เขาค้อย ๆ ขยับเขยอนกายลุกขึ้น
นั่ง

ถวิลคือคิดถึง ทางรถไฟขบวนกัน เนื้อเค็มเก่าจนเป็นขมวน
แม่มกม เล้งขม เล้งขม เล้งขม เด็กคนนั้นท่าทางเล้งขมหึง
ขมอม ขม่อม ขม่อม เด็กเกิดใหม่ขม่อมยังบาง

แม่เกย เด็กหญิงเจดยเป็นลูกแม่สวาย

แม่เกอว

แหมว แหมว แหมว เขยอนแหมวห้อง หม้อยาใบมี
เจดวัก เขาเป็นคนเจดยวฉลาด

แม็ก

ผนวก แปลว่า บวก เข้าไป เอา แขน เลื้อย ลง เลื้อย

อย่า ถลก ขน ไป อย่าง นั้น นัก ของ จด หมาย ให้ ดี งู กำลัง

ขยอก นก เข้า ไป ทง ตัว ห้อง หนึ่ง แบ่ง เป็น สอง แผนก

แม็ก ด อย่า ขมวด ควีน หน้า คน เข็ม ด เข็ม จึง จะ เก็บ
เงิน อยู่

แม็ก บ ปลา เข็ม อบ อาหาร สนับ มือ เป็น อาว ธ อย่าง
หนึ่ง

ช่อน หา เวลา กลาง คืน

คืน วัน หนึ่ง เด็ก ชาย สิง ด พี่ เด็ก ชาย สิง บ
น้อง เห็น ว่า พ่อ แม่ ไม่ อยู่ บ้าน จึง ชวน เด็ก ข้าง ๆ
บ้าน อีก ๒-๓ คน ไป เล่น ช่อน หา กัน ใน สวน
หลัง บ้าน เล่น ช่อน หา ใน ที่ มืด สลัว อย่าง นี้ สนุก
มาก เพราะ เห็น ไม่ ใคร ถนัด เด็ก ๆ หูก ล้ม พลาด
ถลา เนื้อ ตัว ถลอก และ เท้า แพลง เด็ก ชาย สิง ด
ลุก ขึ้น ได้ ก็ ทำ ปาก ขมูบ ขมิบ บ่น อะไร ไม่ มี ใคร

ได้ ยืน แต่ ก็ ไชยก เชยก เล่น ต่อ ไป อีก ส่วน เด็ก
 ชาย สงบ นั้น หว ไป ชน ต้น ไม้ ขนาดใหญ่ ถึง กับ เป็น
 ลม สลับ ไป ไม่ รู้ ตั๋ว พอ รู้ ตั๋ว ฟัน ชน ก็ ค่อย ๆ
ผก หัว เขยิบ ตั๋ว ลุก ขึ้น นิ่ง และ เอา มือ กด ขมับ
 ส่วน เด็ก ชาย สมัคร เห็น อะไร ขยุก ขยิก ที่ โคน ต้น
 เสลา คิด ว่า เป็น เด็ก ชาย ผลึก ยื่น มือ ออก ไป จับ
 ก็ ไป โดน เอา ขนด งู ขนาดใหญ่ ขด อยู่ ทำให้ เขา
 สดุ้ง ผงะ หงาย ออก มา ด้วย ความ ตกใจ มาก

บทที่ ๗

นกกระทุง

มี นก กระ ทุง ๓ ตัว พ่อ แม่ ลูก วัน หนึ่ง พ่อ
แม่ นก กระ ทุง ออก ไป หา กิน ปล่อย ให้ ลูก นก
กระ ทุง ยืน หง่าว อยู่ แต่ ผู้ เดียว ลูก นก รู้ สึก
หงอย เหงา ไม่ รู้ จะ พูด กับ ใคร จึง ออก ไป เดิน
เล่น ก็ ไป พบ เจ้า หลิม กำลัง หา ปลา อยู่ เจ้า หลิม
หา ปลา จน ตัว ดำ เป็น เหนียง ก็ ยัง ไม่ ได้ ปลา

ท่าทาง ของ เจ้า หลิม แล ดู หีบ หีบ เก๊ ๆ กัง ๆ
 เพราะ หา ปลา ไม่ เป็น พอ ปลา ตาย หาง หาง ทอง ลอย
 น้ำ ผ่าน มา เจ้า หลิม ก็ คว่า เขา ไว้ ได้ และ ร้อง ว่า
 “นี่ ใจ ละ ฉัน ได้ ปลา แล้ว” นัก กระ หุง ก็ ยึด คอ
 ทำ ท่า หีบ พลัง ยึด หีบ อย่าง ดู หมิ่น และ หัว
 เราะ เลีย จน เหิน เหิน ซึ่ง ห้อย ห้อย ห้อย ยาน อยู่ ที่ คอ
 โป่ง ๆ ชุบ ๆ และ พูด ว่า “ปลา ตาย จน หมิ่น เน้า
 แล้ว จะ เอา มา ทำ อะไร” เจ้า หลิม ก็ ตอบ ว่า
 “เอา ไป หลน เป็น ปลา ร้า ก็ ได้ นี่” ลูก นัก กระ หุง
 พยัก หน้า หงิก ๆ คิด ว่า จริง

หัดอ่านตอน ๑

หงา เหี้ยว บุหงา แปล ว่า ดอก ไม้

หงา เหี้ยว เหี้ยว แปล ว่า เรือ น

หงา เหี้ยว หงา กำ มะ หยา ล้วย ดี

หงา เหี้ยว เขา เป็น คน เก่ง แต่ ทำ ท่า แหย

หงา เหี้ยว เขา ใช้ เศษ เนื้อ เป็น เหี้ยว ล้อ ปลา

หงา เหี้ยว ปลา เล็ก เป็น เหี้ยว ปลา ใหญ่

แทน แม่ค้า หน้า ใหม่ ซอ น้อยหน้า ราคา เหมา
 แทน จง อย่า ทำ หน้า สน จะ ต้อง หลบ หน้า เขา
 แทน เขา เป็นคน ตระหนี่ อย่า มี ตระแทน แง อง
 เหมา เขา ดี กลอง กระหน้า เสีย หน้า ใจ
 เหม่า แก่ แต่ ขยัน จึง ไม่ หงา เหง อะ
 เหม้า คน เมา หย่า เป ทำ ตา หฺย ไม่ นำ ดู
อย่า ทำ หน้า เหย แห่ หนู ใหญ่

ห นำ (คำเป็น)

ค. ตัว ห นำอักษรต่ำเดียว ใช้สระเสียงยาวในแม่ ก กา และ
 อำ โอ โเ เอา ทำให้เสียงสูงขึ้นและผันอย่างอักษรสูงเป็นเสียงเอก
 เสียงโท แต่ไม่ออกเสียงตัว ห

เหวีย ไหล	เสียง ดัง <u>หฺว</u> <u>อ</u> ทาง ทิศ <u>เหนือ</u>
เหวีย ไหล	มี แขก <u>เหว</u> <u>อ</u> <u>หฺร</u> ๆ มา มาก
เหวีย ไหล	แมลง <u>หฺว</u> ตัว เล็ก มาก
	ใน <u>หล้า</u> แปล ว่า ใน โลก
	<u>อย่า</u> <u>ลบ</u> <u>หลู่</u> <u>คุณ</u> <u>ท่าน</u>

หวั เขา ลิ่ง เสียง แหว บ้าน นั้น จุด ไฟ รูป หฺร
 หวั คน ตา เหล่ กิน เหล้า ไม่ น่า ดู
 หวั เขา หฺรี ตา เหลา ดิน สอ ได้ หนึ่ง ไหล
เขา สอ ได้ เป็น ที่ ไหล เพราะ เหลว ไหล
เด็ก ไหว พระ เด็ก เหล้า นั้น เดิน ออก ผาย
ไหล ฝั่ง

หัดอ่านตอน ๒ แม่กง

หงา หฺง่า หฺง่า เสียง ระฆัง ดัง เห่ง ๆ หฺง่า ๆ
ผู้ หญิง ร้อง ให้ หฺง ๆ
โหยง โหย่ง โหย้ง เสียง หนู หนึ่ง ทำให้ ฉัน สะดุ้ง โหยง จึง
เดิน โหย่ง เท้า ออกไป ดู

หฺริง หฺริง หฺริง ฉัน เห็น หนู หฺริง กระ โดด หฺย ของ แหง อยู่
แหว แหว่ง แหว้ง ได้ ต้น ทอง กลาง ใบ แหว่ง ๆ สี เหลือง
หฺย หฺย หฺย คน ทำ หฺย และ หฺย หฺย ไม่ น่า ดู

หัดอ่านตอน ๓ แม่กน

หฺวัน หฺวัน หฺวัน เขา หฺวัน ใจ และ หม่น หมอง

หม่น หม่น หม่น

คูหม่น หม่นไปหากัน

หมอน หมอน หมอน

พี่เอาแหวนไว้ได้หมอน

หย่น หย่น หย่น

กันหย่นเป็นมีดปลายแหลมมีสองคม

กันหย่น

หล่น หล่น หล่น

ใครหล่นปลาร้ากลิ่นไม่เหม็นเลย

ແຫລ່ນ

เขาใช้ແຫລ່ນเขี่ยมะม่วงให้หล่น

เขารู้ลึกตัวหมูนคว้างแล้วกลิ้ง หล่น ๆ

ตกลงไป

หมุ่น หมุ่น หมุ่น

อะแซหฺวุ่นกยกทพหฺวุ่นมานับหม่น

ท นำอักษรต่ำเดียวในแม่ กง กน กม เกย เกอว มีเสียงสูง
 ผันอย่างอักษรสูง ด้วยไม้เอก โท เป็นเสียงเอก เสียงโท แต่ไม่
 ออกเสียงตัว ท

หัดอ่านตอน ๔ แม่กม

หิม หิม หิม

หนาม หนาม หนาม

หยม หยม หยม

เหลอม เหลอม เหลอม

เขา เป็น คน เงียบ หิม

หนาม แหลม ไม่ มี ใคร เลียม

อย่า สน ใจ กับ เรื่อง หยม หยม

พับ กระ ดาษ ให้ ตรง อย่า ให้

เหลอม กัน

แม่เกย

หลาย หลาย หลาย

เหนอย เหนอย เหนอย

หม่าย หม่าย หม่าย

เด็ก เก็บ สาหร่าย มา หลาย มัด

ตา ดี ล้าน เกา หวาย เลี้ย เหนอย

เขา เป็น หม่าย มา หลาย ปี

แม่เกอว

เหมยว เหมยว เหมยว

แมว ตัว น ร้อง เหมยว ตัว น

ร้อง หง่าว ๆ

เหยี่ยว เหยี่ยว เหยี่ยว

เหยี่ยว มี ตา คม

เหยี่ยว เหยี่ยว เหยี่ยว

ถึง เหยี่ยว ก็ ไม่ ได้ เหยี่ยว

แหวน แหวน แหวน

เขา วิ่ง ตรง แหวน

เรื่อง งู เลื้อย กับ เหยี่ยว

งู เลื้อย ตัว หนึ่ง เลื้อย ออก จาก ถ้ำ ตรง แหวน
ไป ยัง ใต้ ต้น มะ นาว ที่ มี ใบ หรรอม แหลม ด้วย ความ
กระ หิ้ม ใจ ต้น มะ นาว มี หนาม แหลม ที่ ใต้ ต้น มี
หนุ่ย ขึ้น เป็น หย่อม ๆ ตอน นั้น ฝน กำลัง ตก หิ้ม ๆ
แต่ พา ยุ แรง พัด ใบ ไม้ หล่น เกลื่อน

งู เลื้อย เป็น งู ใหญ่ ตัว กลม อย่าง งู หัว ไป
ไม่ เป็น เลื้อย เหมือน อย่าง งู สาม เหลี่ยม งู เลื้อย
นี้ ลง มัน ได้ รัด คน หรือ สัตว์ แล้ว ก็ ยาก ที่ ใคร
จะ แกะ ตัว มัน ออก ได้ เหยี่ยว ยัง กะ ใช้ เขี่ย
มัด ที่ เดียว

งู เลื้อย ไป ไหน? จะ ไป ไหน เลื้อย อีก ล่ะ ก็ ไป
ที่ เหยี่ยว ตัว หนึ่ง นะ ซิ เหยี่ยว ตา คม และ ไว พอ

เหลียว มา เห็น งู เข้า มัน จะ บินหนี ก็ ไม่ ทน เพราะ
มัน ไม่ สบาย มี ท่า ทาง เจื่อง หงอย

อักษรสูงไม่นำเสียงอักษรกลางและอักษรต่ำคู่ให้เป็นเสียงสูง

ตามธรรมชาติอักษรสูงใช้นำอักษรต่ำเดี่ยว และผันอย่างเดียวกับ
อักษรสูง อ่านเป็นเสียงอักษรสูง เช่น ขงา (ชะ—หงา) แต่พยัญชนะ
ประสมจำพวกหนึ่ง มี ตัวหน้าเป็นอักษรสูง ตัวที่ตามมาเป็นอักษรกลาง
หรืออักษรต่ำคู่ พยัญชนะประสมประเภทนี้ไม่เรียกอักษรนำ แม้ว่าจะ
มีตัวพยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกันประสมสระเดียว และออกเสียงเป็น ๒ พยางค์
คือออกเสียงพยางค์ต้นเหมือนมีสระ อะ ประสมอยู่ก็ตาม แต่อักษรสูง
ตัวนั้นก็ไม่นำเสียงอักษรกลางหรืออักษรต่ำคู่ให้เป็นเสียงสูงไปด้วยอย่าง
ที่นำอักษรต่ำเดี่ยว เช่นคำ สกัถ์ สกุล ขจร ผจัญ แสคง เสด็จ สบง
เสบียง ฉับบ ฉับง ขบวน สบถ ไฟท ผทม

คน ไทย ทุก คน มี นาม สกุล เรา เขียน นาม สกุล
ไว้ ต่อ จาก ชื่อ ของ เรา เช่น เด็ก หญิง จา รุ นิ
วรา ภรณ์ อย่าง นี หมาย ความ ว่า วรา ภรณ์ เป็น
นาม สกุล ของ เด็ก หญิง จา รุ นิ ถ้า ไม่ ใช้ นาม สกุล

แต่ใช้ว่า แซ่ นั้น แซ่ นี เช่น เด็ก หญิง จา รุ นี แซ่ ห่าน
 นี้ ก็ หมาย ความ ว่า เด็ก หญิง จา รุ นี นั้น มี แซ่ จีน
 ยัง ไม่ เปลี่ยน มา ใช้ นาม สกุล อย่าง คน ไทย แท้ๆ

ขจร เป็น ต้น ไม้ เลื้อย ชนิด หนึ่ง มี ดอก เล็กๆ
 สี เหลือง อ่อน ปน เขียว มี กลิ่น หอม จางๆ ใช้ ร้อย
 อูบะ และ รั้ว ปรุ ทาน ก็ ได้

อูบะดอกขจร

คำ ขน ต้น เพลง มี ว่า ดอก เขียว เจ้า ดอก ขจร
 เจ้า นก ขม่น เหลือง อ่อน คำ แล้ว เจ้า จะ นอน ไหน เขย
 พระสงฆ์ นุ่งสับง คงสบาย องค์ชาย เสด็จมา ใน ขบวน
 ทูเรียนกวน ควรเป็น เสียบึง อย่าพูดคำและสับถั่ว

บทที่ ๑๐

ดา แป๊ะ หนวด ยาว

ดา แป๊ะ คือ ใคร ดา แป๊ะ ก็ คือ คน จีน แก่ ๆ
ดา แป๊ะ โหวง คน ที่ จะ เล่า ถึง นั ไ้ หนวด เครา ยาว
เจ็บ หงอด ๆ ไม่ รู้ จัก หาย เสียง แก แหบ เพราะ เป็น
หวัด และ หลอด ลม อัก เสบ บ่อย ๆ แต่ แก ไม่
หยุด หงิด เลย เวลาว่าง แก ก็ จับ หมัด ออก จาก หมา
ที่ แก เลี้ยง ไ้ แก เป็น คน ประ หยัด เวลา ปก
หนังสือ ของ หลาน แก หลุด แก ก็ ปะ เสีย ใหม่ ให้ ดี
แต่ บาง ที แก ก็ ตระ หนึ เหนียว แน่น จน เกิน ไป
ขนม ของ แก แก ก็ เก็บ ไ้ จน เหนียว หนืด จึง เอา มา
กิน เวลา ใคร ทำ อะไร ให้ แก จน เหน็ด เหนื่อย
แก ก็ เอา ขนม หนืด ๆ นั้น มา บำ เหน็จ รางวัล
เมื่อ แก เจอ เข็ม หมุด ของ ใคร ทำ หล่น ไ้ ที่ พื้น

เรือน แก ก็ เก็บ ขึ้น กลัด ไว้ กับ กระ เป้า เลือ
 ลัก หลาด แก เป็น คน ละ เขียด ก็ จริง แต่ ช หลง
 ช ลม วัน หนึ่ง แก ลม เลือ ทง ไว้ ที่ ขอบ หน้า ต่าง
 ดน ชน ตอน ดึก เห็น เลือ เปียก หมาดๆ เพราะ หยาด
 น้ำ ค้าง หยุด มา ถูก ถ้า ไล่ ทง อย่าง นั้น จะ เป็น
หวัด แก จึง รีด เลือ อยู่ จน เกือบ สว่าง ตอน เช้า
 แก รีบ ไป ลง เรือ พอ ได้ ยืน เลี้ยง หวด เรือ ดัง
 ปุ่นๆ และ เขา เป้า นก หวัด เรือ จะ ออก แก ก็ วิ่ง
 ไป ลง เรือ ได้ อย่าง หวด หวิด และ นัง หาว หวอดๆ
ไม่ หยุด หย่อน ไป ตลอด ทาง

ห นำ (คำกาย)

ก. ห นำอักษรตัวเดียวใช้สระเสียงสั้นในแม่ ก กา
ยกเว้นสระ อำ โอ โเอ มีที่ใช้บ่อย และไม่มีการผัน
วรรณยุกต์

เขา ได้ ราง วัล มา เหาะๆ เขา ไม่ มี แผล เป็น
 ดำ หนี เลข

เหิงอ ออก เหนียว เหอะ หะ ฝน หยด หะ ะ
 ทำ ดัง นั้น ไม่ เหาะ เลย แก่ จน พุด จา หยา
เหอะ

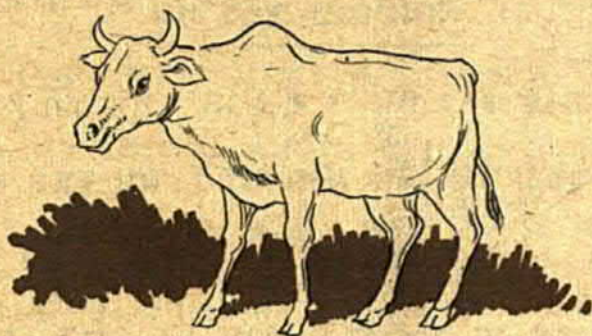
ม้า วึ่ง เหาะ ะ
 คน เหาะ เหะ ไม่
 ทำ อะ ไร จริง
 เขา เคียว ข้าว เหะ ะ
 ทำ อย่าง นั้น เหะ
 ถูก ต้อง

โต แล้ว หยา ปะ เหาะ เด็ก ใช้ มีด เหะ ดู ข้าง ใน
 เขา ถูก มีด บาด เหอะ หะ

ข. ห นำ อักษรต่ำเดียวในแม่ กก กด กบ

แม่กก

หิก หัก ใ ไม้ ใ น หัก เขา ตัว สั้น หัก ะ
 โหงก เหิงอก ต้น เหิงอก ปลา หมอ ใ เป็น หนาม
หัย ะ
 ตะ โหงก วัว อยู่ ตรง คอ
 หน้า ผาก โหงก

หมก หมอก หมวก	เมื่อ <u>เข้า</u> <u>หมอก</u> ลง หนา
	เมื่อ พบ ผู้ใหญ่ หรือ <u>เข้า</u> บ้าน
	ต้อง ถอด <u>หมวก</u>
หยัก หยิก หยุก	กิน <u>หยูก</u> ยา เลี้ยว ผม <u>หยัก</u> ศก
หยอก หยวก หย็อก	หมา <u>หยอก</u> ไก่
หลัก หลึก หลาก	น้ำ เหนือ <u>หลาก</u> มา มี หลาย
	อย่าง <u>หลาก</u> ๆ กัน
เหล็ก เหลล เหลก	คน กระ ดูก <u>เหล็ก</u> อย่า <u>เหลก</u>
	<u>หลึก</u>
โหวก เหวก แหวก	เขา <u>แหวก</u> ผุง คน หิน ไป
	แก ร้อง <u>โหวก</u> <u>เหวก</u>

คุณ ยาย ของ หนู

คุณ ยาย ของ หนู ใจ ดี มาก หนู รัก ท่าน จริง ๆ
 คุณ ยาย ของ หนู แก่ มาก แล้ว ผม ของ ท่าน หงอก
 เป็น สี ขาว แล ดู เหมือน เส้น ไหม หยัก ศก ด้วย
 คือ หยัก น้อย ๆ นะ เอง ท่าน ว่า ท่าน เคี้ยว ด้วย
เหงือก เด็ก ที่ ยัง ไม่ มี ฟัน ก็ เคี้ยว ด้วย เหงือก
 เหมือน กัน แต่ ท่าน ว่า เคี้ยว ด้วย เหงือก ไม่ ແหลก ดี
 เหมือน เคี้ยว ด้วย ฟัน เด็ก ๆ จึง ต้อง ระ วัง รัก ษา
 ฟัน ให้ ดี อย่า ปล่อย ให้ ฟัน หลอ ถ้า ฟัน เสีย ก็
 เคี้ยว ของ แข็ง ๆ เช่น เคี้ยว กะ โหลก ขนบ บั้ง หรือ
 ปลา หมัก ย่าง ไม่ ได้ แต่ ถ้า เคี้ยว หยาบ กล้วย ใน
 แกง ล้ม ละ ก็ ไม่ ยาก คุณ ยาย ท่าน ไม่ หลอก
 เด็ก ๆ หรรอก ท่าน พูด จริง หนู เชื่อ ฟัง และ ทำ ตาม
 ที่ ท่าน สอน ท่าน สอน หนู ว่า มี การ บ้าน ก็ รีบ ทำ
 เสีย อย่า หมก หมม ัว มาก ๆ แล้ว จะ ทำ ไม่ ไหว
 เสีย ฝา ก็ เหมือน กัน เมื่อ ถอด แล้ว ก็ อย่า หมก ัว

จะ همین สบาย เวลา เดิน ก็ ให้ เดิน ดี ๆ อย่า ทำ หลก
หลิก ๆ เวลา พุด ไม่ ทำ ตา ปะ หลับ ปะ เหลือก
 พุด เลียง พอ ได้ ยืน ไม่ ตะ โทน โหวก เหวก หรือ
หยอก เข้า กัน กลาง ถนน และ อะ ไร ๆ อีก แยะ
 หน จำ ได้ หมด อ้อ ลืม ไป ท่าน ห้าม ไม่ ให้ หนู ต้ม
 นำ จาก เหยือก เพราะ เหยือก มัน ใหญ่ และ หนู ไม่
 เรียบ ร้อย เวลา ัน คุณ ยาย ท่าน ไม่ ต้อง ทำ งาน
 แต่ ท่าน ก็ มี กิน มี ใช้ ท่าน ว่า เพราะ เมื่อ เด็ก ๆ
 ท่าน ขยัน เรียน หนังสื และ เมื่อ สาว ๆ ท่าน ทำ งาน
หนัก เพื่อ เก็บ เงิน ไว้ ใช้ ตอน แก่

นี่ เป็น หลัก ที่ พวก เรา เด็ก ๆ ควร จำ เอา
 ไว้ นะ จ๊ะ

ท นำในแม่ กด แม่กบ

ขนาด หนิด หนัด ไบ ขนาด ใหญ่ และ เป็น ขน
 หนด หนวด กำ หนด วัน ไหน เป็น วัน ไหว้ ครู
 หนุด หมด ใคร เอา เข้ม หนุด ไป หมด
 เหยียด หยอด หยด หยุด นำ หยด เหยียด ขา
หยอด ขา รถ ไม่ หยุด

หลุด หลาด

เห็น หน้า อยู่ หลุด ๆ ก็ มา
พลัด จาก ไป

หวัด หวาด

เขา ไม่ หวาด กลัว ต่อ ภัย
อัน ตราข ใด ๆ

เมื่อ ก็ เขา พุด อยู่ เหม็บ ๆ นี่ ไป ไหน เลี้ย ละ
พน เรอน ออน หยวบ ๆ

ดอ ก็ ดอง ดี เพื่อ ให้ หลาบ จำ

เผ้า ท่าน หญิง

เมื่อ ๔๐ ปี ก่อน นั จัน พา เด็ก หญิง กุหลาบ
ไป เผ้า ท่าน หญิง ที่ วัง อยู่ ริม น้ำ แก หมอบ อยู่ ที่
ตรง หน้า ท่าน หญิง เป็น เวลา นาน แก บ่น ว่า แก
เป็น เหน็บ และ ร้อน เหงื่อ เหนียว หนับ อซาก อาบ น้ำ
นาน ๆ เข้า แก ทำ หน้า ตา เหมือน กับ แก ถูก อะไร
หนับ เอา เจ็บ ๆ หรือ ใคร มา แหนบ ที่ ขา พอ ดี
แม่ คำ หาบ ขนบ เดิน หยับ ๆ มา บน สะ พานไม้
กระ ดาน ที่ สั่น เหยิบ ๆ ท่าน หญิง จึง ขอ ทอง หยิบ
ให้ แก รับ ประ ทาน เด็ก หญิง กุหลาบ ก็ กิน หมูป

หมับ ๆ แล้ว ช้า เดิน ไป เหยียบ เขา นก หวีด ที่ ใคร
วาง หรือ ทำ ตก อยู่ แถว นั้น ท่าน หญิง จึง สั่ง สอน
ว่า เดิน ให้ ดี ๆ อย่า ทำ ซุ่ม ซำ หยาบ คาย เด็ก
หญิง รู้ ลึก ละ อาย ใจ จึง หลบ ตา ลง มอง พื้น

คำ หมี ห นำ กับ ไม้ เสียง ต่าง กัน

นาง เงือก เจ็บ เหงือก นอน เกลือก กลิ้ง

ผม งอก หรือ ผม หงอก บอก ดัง ๆ

เจ็บ หงอด ๆ ก็ อย่า เง้า งอด อด อ เขา

หมา ยก หัว หงุบ หงับ งับ อา หาร

หัว ของ หนก นก ก็ พก เสีย พอ อา หาร หมด มด ก็

ตาย สิ้น หมอ นวด เอา ไว้ นวด เพื่อ อวด คน

ต้น หมาก เป็น อัน มาก มี ลูก ตก จับ จึง หรีด แล้ว

มา รูด ผ้า นะ

พอ เห็น เหยื่อ ปลา มา ตอด หนุบ หนับ ๆ นับ ไม่ ถ้วน

คน เกียจ คร้าน มัก จะ หมัก การ งาน

จน นัก ชอบ ขนม เหนียว หนก

บทที่ ๑๑

อ นั

ง. ตัว อ เป็นอักษรกลาง นำอักษรต่ำเดี่ยวทำให้ผันเสียงวรรณยุกต์ได้เหมือนอักษรกลาง เช่น

อนึ่ง (อ่าน ว่า อะ-หนึ่ง) ออย่า อยู่ อย่าง อยาก

กาบ กานั

อย่าดูเยี่ยงกาบที่บาปหนา
กำลังโลกห่อหุ้มไม่เห็นภัย

เห็นกาน้ำดำปลาขึ้นมาได้
อยากจะใคร่เสพยาบ้างเหมือน
อย่างกัน

ก็บินตกลงน้ำดำในสระ
ผู้ขึ้นมาทางนงายสงหรัยพัน

ไม่พบปะปลาสักตัวก็เต็มกลัน
ค้นยัณยัณอยู่ในน้ำจำใจตาย

(จากสุภาษิตของเก่า)

บทที่ ๑๒

การเขียนตัวสะกดบางตัว

ตัวสะกดบางตัวเขียนดังนี้ ๑. ตัวสะกดบางตัวเขียนตัวพยัญ-
ชนะสองตัวควบกัน ก็นอกจากตัวสะกดแท้ ๆ ที่จะต้องออกเสียง
เป็นตัวสะกดแล้ว ยังมีตัวอักษรอีกตัวหนึ่งนำหรือตามหลังตัวสะกด
ที่แท้จริงมาด้วย ซึ่งมักเป็นตัว ร แต่เวลาอ่านไม่ต้องอ่านออกเสียง
ตัวที่นำหรือตามมานั้น ๒. บางตัวก็มีสระ ๓. บางตัวมีสระ ๔
ปนอยู่ด้วย แต่เวลาอ่านไม่ต้องอ่านออกเสียงตัวควบหรือสระ ๕
สระ ๖ เหล่านั้น

ลองอ่านคำต่อไปนี้ จักร บุตร สมุทรา เมตร สุตรา จิตร
ลิตรา มิตรา สามารถ

๑. ตัวสะกดที่มีตัว ร ไม่ต้องอ่านออกเสียงตัว ร
ปรารภนา มารค สารท

ฉันเป็นบุตรของนายสุข บ้านของฉันอยู่เมืองสมุทร
เมืองที่มีคำสมุทรสามเมือง คือ สมุทรปราการ สมุทร-
สงคราม และสมุทรสาคร ถ้าเรียกเมืองเหล่านั้นเพียงสั้น ๆ
ว่า เมืองสมุทร ก็ไม่รู้ว่าจะหมายถึงสมุทรไหน

ห้องเรียนของฉันอยู่ห่างห้องนาหลายสิบเมตร สอง
เมตรยาวเท่ากบหนึ่งวา ฉันท่องสูตรคูณทุกวัน ฉันจึงรู้
สูตรคูณจนถึงคูณเลขได้ ครูบอกฉันว่าฉันรักคือร่มนะเอง
แต่เป็นชั้น ๆ และพูดว่า ลิต ใหญ่ ลิต เล็ก ไม่ถูก ควรพูดว่า
หนึ่ง ลิต หรือครึ่ง ลิต มิต แทะ ย่อม แะ นำ แต่สิ่งดี คำว่า
จักรเพชร อ่านว่า จัก-เพ็ด ลี-า-ม-า-ร-ด อ่านสามาด
ป-ร-า-ร-ด-น-า อ่าน ปราดถหนา คนขยันย่อมสามารด
ปรารถนาสิ่งใด ๆ สามารดแปลว่าอะไรใครรู้บ้าง สามารด
อาจทำได้ด้วยพยายาม คนขคร้านไม่อาจปรารถนาสิ่งใด ๆ
มารด (มาก) มี ร พอเข้าใจ แปลว่า ทาง ไชว์ ไม่บกกันน้ำ

๒. ตัวสะกดที่มีสระ (ไม่ต้องอ่านออกเสียงสระ)

ชาติ ญาติ โภจิ ภูมิ สมาธิ ประสูติ โภธิ สมบัติ บัญญัติ
ประวัต เกียรติ

คนดีชอบรักชาติบ้านเมืองของตน เกิดเป็นคนไทยจึงต้องรัก
ชาติไทย พ่อแม่พี่น้องของเราเป็นคนไทย ญาติของเรา
 เป็นคนไทย เราภูมิใจที่ชาติของเราไม่เป็นข้าใคร

หนึ่งโกฏเท่ากับสิบล้าน

ข^๕เกยจ (เกียด) หรือมีเกียรติ (เกียด)บอกให้แน่ เกียด-
 จ-สะกดละก็แน่แน่นอนหนู ถ้าเกียดมี ร-ด- ก็พอดู ผู้เป็น
 ครูต้องรักเกียรติยิ่งกว่าใคร

พระสังคณชด^๖สมานิเวลาฉันอาหาร ประสูติแปลว่าการเกิด
ประวัต แปลว่า เรืองราว

ต้นโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เรียกต้นศรีมหาโพธิ์ (โพธิ์)

๓. ตัวสะกดที่มีสระ ะ , เกตุ เหตุ ธาตุ เมรุ ไม่ต้อง
 อ่านออกเสียงสระอุ นั้น

ถ้าสังเกตจะเห็นว่าผลมาแต่เหตุ ทำเหตุดีย่อมเกิดผลดี

นักเรียนขยันเป็นเหตุดี ผลดีคือนักเรียนสอบไล่ได้

ทองเสียดก็กินยาธาตุสี ดาวพระเกตุอยู่ไกลจากโลกมาก

แต่ก่อนคนเรียกทองสำนางหลวงว่า ทุ่งพระเมรุ (เมน)

๘
บทที่ ๑๓

ตัวสะกดที่ใช้สะกดและออกเสียงอะด้วย

แม่ให้ตุ๊กตาอันหนึ่งตัว

มะม่วงหล่นเกลื่อนกลาดดา

ตกแต่นตัวลีลาว

เสียงจกจกดังอึกทก

ซางจวบตกแต่น

เขาจกจก

เด็ก ๆ เล่นซกเยอ

ลำไยเป็นผลไม้

รถจักรยานสองล้อ

โทรทัศน์ม้วนเรื่องมนุษย์กายสิทธิ์

เขาเป็นนักกายกรรมห้อยโหน เราอยู่ในสมัยรัชกาลที่ ๙

ราชสีห์ ในเรื่องนิทาน

ศาสนาอิสลาม

ราชสีห์

ฉันเรียนสู่วิชา

เรียกเทพดาหรือเทวดาก็เหมือนกัน

คนที่แต่งตัวปลอมเพศเรียกว่าคนลักเพศ (ลัก - กะ - เพศ)

การลรรเสริญและนิทานเป็นเรื่องของโลกเรียกว่า โลกธรรม (โลก - กะ - ทำ)

นามธรรม	อ่านว่า	นาม — มะ — ทำ
กิจการ	„	กิด — จะ — กาน
เกียรติประวัติ	„	เกียรติ — ตี — ประ — หวัด
คุณภาพ	„	คุณ — นะ — พาบ
คุณวุฒิ	„	คุณ — นะ — วุฒ — ติ
คุณสมบัติ	„	คุณ — นะ — สม — บัด
ฉัตรมงคล	„	ฉัต — ตระ — มง — คน
ชลประทาน	„	ชน — ละ — ประ — ทาน
ชุกชี	„	ชุก — กะ — ชี
ตรัสรู้	„	ตรัต — ละ — ฐึ
ทารุณกรรม	„	ทารุน — นะ — กำ
ทาสกรรมกร	„	ทาด — ละ — กำ — มะ — กอน
โบราณคดี	„	โบ — ราน — นะ — คะ — ตี
โบราณวัตถุ	„	โบ — ราน — นะ — วัต — ฏ
ประวัติศาสตร์	„	ประ — หวัด — ตี — กาน
ประวัติศาสตร์	„	ประ — หวัด — ตี — สาด
ผลสุก	„	ผล — รุก — ละ — วาด

ผลิตกัณฑ์	อ่านว่า	ผะ - หลิด - ตะ - พัน
พระบรมราช-	„	พระ - บอ - รม - มะ - ราช -
โองการ		ช - โอง - กาน
พลความ	„	พน - ละ - ความ
พิชมงคล	„	พิช - ชะ - มง - คน
มาตรฐาน	„	มาด - ตระ - กาน
มูลนิธิ	„	มุน - ละ - นิ - ทิ
ยมบาล	„	ยม - มะ - บาน
ยุคลบาท	„	ยุ - คน - ละ - บาท
จรินิยม	„	ริด - ตะ - นิ - ยม
รูปธรรม	„	รูป - ปะ - ท่า
รูปสมบัติ	„	รูป - ปะ - สม - บัด
ศีลธรรม	„	สิน - ละ - ท่า
สมรรถภาพ	„	สะ - มัด - ตะ - พาบ
อดีตกาล	„	อะ - ดิด - ตะ - กาน
อากาศธาตุ	„	อา - กาด - สะ - ทาด
อุบัติเหตุ	„	อุ - บัด - ตี - เหตุ

บทที่ ๑๔

พยางค์ที่ใช้ไม่หมดขนาด เรียกว่าตัวการันต์ ไม่

ต้องอ่านออกเสียง เช่น สงฆ์ - อ่าน สง ประสงค์ - อ่าน
ประ - สง

วัดวาอารามส่วนมากมักปลูกต้น โพธิ์ (โพ)

อลังการ (อะ - ลัง - กา) แปลว่า การตกแต่ง

ดอกกรรณิการ (กัณ - นิ - กา) มีกลีบสีขาว ก้านสีแดง
กลิ่นหอม

พัศตร (พัศ) แปลว่า หน้าตา

ลักษณะ (ลัก) แปลว่า เครื่องแสดงความแตกต่าง

กาญจน์ (กาน) แปลว่า ทอง

ประสิทธิ์ (ประ - สิด) แปลว่า ความสำเร็จ

บริสุทธิ (บอ - ริ - สุต) แปลว่า สะอาด

พระสงฆ์ไม่ประสงค์ได้สิ่งใด คนไม่ใช่สัตว์ของขอลัตถ

เด็กสาวมณฑาท้องบนเร็วไว พึ่งเทศน์เนื่องนิตยวนอาทิตย

หยุดงาน วันเสาร์เช้ารถเมล์ไปไหวเจดีย์ บุรุษไปรษณีย์

ซื้รถไปโรงพิมพ์ ทำบุญดักบาตรไม่ขาดทรัพย์สิน ใครจะรับ

หอยสังฆมาเป็นลูก พระพุทธเจ้าเมตฺถยเห็นอกษัตริย์อน

ถึงวันพระ พระสงฆ์เทศน์สั่งสอนเราให้เป็นคนดี ท่าน
 นั้นเทศน์บนธรรมาสน์ พระบางองค์เวลาไปไหน ๆ มีลูกศิษย์
 เดินถือของตามหลัง พวกเรานักเรียนเป็นลูกศิษย์ของครู
 พระมักเทศน์ว่าเกิดเป็นมนุษย์ควรทำความดีเพื่อความสุ
 ชาติ จะมีความอิ่มอกอิ่มใจเหมือนเสวยของทิพย์ คือกิน
 ของทิพย์นั่นเอง ฉันฟังคำศัพทบางคำของท่านไม่เข้าใจ ฉัน
 ต้องถามแม่บ่อย ๆ

บทที่ ๑๕

พยัญชนะที่ต้องการอ่านออกเสียงก็ไม่ต้องใช้ทัณฑฆาต

สังฆสภา	อ่าน	สัง - คะ - สภา
สังฆกรรม	,,	สัง - คะ - กา
สุริยวงศ์	,,	สุ - ริ - ยะ - วง
ลีห	,,	ลี - หะ
โพธิบัลลังก์	,,	โพ - ธิ - บัน - ลัง
ทัศนคติ	,,	ทัต - สะ - นะ - คะ - ตี
ชนมพรรษา	,,	ชน - มะ - พัน - ส่า
พิพิธภัณฑสถาน	,,	พิ - พิต - ทะ - พัน - ทะ - สถาน
อาสนสงฆ์		สัตวโลก
สัตยวงศ์		มหันตโทษ
สวัสดิรักษา		อาทิตยวงศ์
คิษยานุศิษย์		กษัตริยาราม
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า		ทิพยสมบัติ

พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า มีเมตตาต่อสัตว์โลกทั้งหลาย เราเรียกที่นึ่งของท่านที่ใต้ต้นโพธิ์ ว่า โพธิบัลลังก์ เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงดับขันธปรินิพพาน ท่านมีพระชนมพรรษาได้ ๘๐ ปี พระธรรมคำสั่งสอนที่ท่านตรัสรู้นั้น ล้ำเลิศยิ่งกว่าทิพยสมบัติใด ๆ ถ้าเราเชื่อและทำตามธรรมะขั้นต้นอย่างง่าย ๆ ที่ท่านสอน ธรรมะนั้นก็จะ เป็นสวัสดิรักษา คือเป็นเครื่องคุ้มครองเราให้มีความสุขสวัสดิ์ พระสงฆ์ ที่เป็นศิษยานุศิษย์ คือ ศิษย์ใหญ่น้อยทั้งปวง ต่างทำตามคำสั่งสอน เหล่านั้น และสั่งสอนคนอื่นต่อไปด้วย

ที่ที่จัดไว้สำหรับพระสงฆ์นี้เรียกว่าอาสนสงฆ์

วัดมกุฏกษัตริยารามหรือวัดโกลิโกตาม ส่วนมากมีพระอุโบสถหรือเรียกสั้น ๆ ว่า โบสถ์ พระอุโบสถเป็นที่สำหรับพระสงฆ์ทำสังฆกรรม คือกิจทางศาสนา เช่น ทอดกฐิน บวชนาค เป็นต้น

สุริยวงศ์ ก็วงศ์ของสุริยะหรือพระอาทิตย์นั่นเอง

ถ้าเราอยากดูโบราณวัตถุ เราก็ไปที่พิพิธภัณฑสถาน พิพิธภัณฑสถานเป็นที่เก็บรักษาวัตถุสิ่งของเก่าแก่มีค่าต่าง ๆ

บทที่ ๑๖

สระ ออ ลดรูป

มีคำบางคำที่เขียนตัว ร ไว้หลังพยัญชนะอื่น ร นั้นไม่ใช่ตัวสะกด
จึงต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะตัวหน้านั้นเป็นเสียงสระออ เช่น

จระ เข อ่านว่า จอ-ระ-เข เป็น สัตว์ ตู ร้าย ตัว
ใหญ่ อยู่ ใน น้ำ จระ เข มี คอ สั้น แต่ หัวยาว ตรง
ปลาย ปาก บน มี ปุ่ม โปน อยู่ ปุ่ม หนึ่ง ส่วน บน ของ
ลำ ตัว ตั้ง แต่ หัว ตลอด ไป ถึง หาง มี หน้ ขรุ ขระ
เป็น เกล็ด ๆ หน้ ้น ตา จระ เข เมื่อ ต้อง แสง ไฟ จะ
เป็น สี เขียว มร กต

ธร ณี อ่านว่า ธอ-ร-ณี แปล ว่า โลก หรือ แผ่น
ดิน อีก อย่าง หนึ่ง ธรณี เป็น ไม้ ขวาง อยู่ เบื้อง ล่าง
ของ ประตู มี รู สำหรับ ลง กลอน เรียก ว่า ธรณี ประตู
บ้าน เรือน แบบ เก่า ๆ มัก มี ธร ณี ประตู แต่ บ้าน
สมัย ใหม่ ไม่ มี ธรณี ประตู

คำ ธรณี ที่ แปลว่า แผ่น ดิน นั้น มี เรื่อง ควร
 รู้ ยาว หน่อย แต่ ก่อน ที่ นัก เรียน จะ อ่าน ต่อ ไป
 นัก เรียน ควร รู้ เรื่อง การ ทำ บุญ กรวด น้ำ ของ ไทย
 เสีย ก่อน คือ คน ไทย เรา มี ธรรม เนียม ว่า เมื่อ ได้
 ทำ บุญ ทำ ทาน แล้ว เรา จะ กรวด น้ำ คือ เท น้ำ ลง
 บน พน ดิน และ นัก แผ่ ส่วน บุญ คือ แผ่ คุณ งาม
 ความ ดี ไป ให้ ผู้ ตาย แล้ว

มร กต อ่านว่า มอ-ระ-กต เป็น แก้ว สี เขียว ไบไม้
 สวย งาม มาก และ รา คา แพง เขา มัก ใช้ ทำ เครื่อง
 ประดับ เช่น ทำ หวี แหวน สาย สร้อย ต่าง หู เข็ม กลัด
 และ อื่น ๆ

พระ แก้ว มร กต ซึ่ง เป็น พระ พุทธ รูป ลำ คัญ
 ที่ สุด ของ ประ เทศ ไทย ก็ ทำ ด้วย แก้ว มร กต
 เหมือน กัน

คราว นี้ ก็ มา ถึง เรื่อง นาง พระ ธร ณี หรือ นาง

พระ ธร ณี บิด มวย ผม ซึ่ง เป็น เรื่อง มี มา ใน นิ ทาน
ชา ดก ตาม นิ ทาน นั้น เขา สม มุติ ให้ พน แ่น ดิน เรา
นี้ เป็น ผู้ หญิง ชื่อ นาง พระ ธร ณี

ตาม เรื่อง นั้น พระ โพธิ สัตว์ ชอบ ทำ บุญ ทำ
ทาน มาก น้ำ ที่ ทาน เท ลง บน พน ดิน ทั้งหมด ก็ ตก
อยู่ บน มวย ผม อัน ยาว ของ นาง พระ ธร ณี และ น้ำ
ที่ นาง พระ ธร ณี บิด ออก มา จาก มวย ผม นั้น ได้
ไหล ท่วม ไป ใน ที่ ต่าง ๆ จน กลาย เป็น มหา สมุท
และ ทะ เล นาง จะ บิด มวย ผม เท่า ไร ๆ น้ำ ใน มวย
ก็ ไม่ รู้ จัก หมด นี้ ก็ แสดง ว่า พระ โพธิ สัตว์ ได้ ทำ
บุญ มาก ที่ สุด อย่าง หา ใคร มา เปรียบ ไม่ ได้

มร สุม อ่านว่า มอ-ระ-สุม เป็น ลม ที่ พัด อยู่
เป็น ประจำ เรียกว่า ลม มร สุม ลม มร สุม มี ทั้ง ใน
หน้า ร้อน และ หน้าหนาว บาง ที่ ลม มร สุม พา เขา ผ่น
มา ด้วย แต่ บาง ที่ ก็ พา อากาศ เย็น มา เท่านั้น

ทร พี อ่านว่า ทอ-ระ-พี เป็น ของใช้ ตก ข้าว และ
 แกง รูป ร้าง คล้าย ช้อน แต่ ใหญ่ กว่า ทำ ด้วย
 เงิน ทองเหลือง หรือ โลหะ ชนิด อื่น ๆ เช่น ขา ลู มี
 เนียม เป็น ต้น บาง ที่ ทำ ด้วย เปลือก หอย มุก เรา จะ
 เรียก ว่า ทร พี หรือ ทพิ ก็ ได้

ทรหด	ทรมาน	มรดก	มรณะ
อรพินท์	อรนุช	อรไท	อรชร
นรสิงห์	ทรนง	ทรหด	ทรชน
ทรพิษ	อสรพิษ	จวลี	

คำ บ ที่ไม่มีรูปสระ อ่านออกเสียงเป็นสระ ออ

บดี อ่านว่า บอ-ดี บรม อ่านว่า บอ-รม บริเวณ
 อ่านว่า บอ-ริเวณ บวร บริการ บริโภค บพิตร

การกราบไหว้ ผู้ที่ควรกราบไหว้

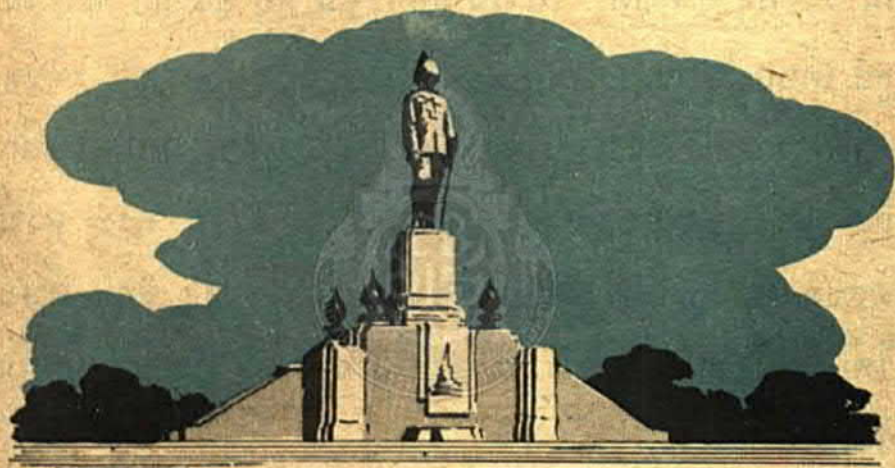
นอก จาก พระ พุทธ พระ อรรคม พระ สังฆ์ บิดา
 มารดา พระ เจ้า อยู่ หัว และ พระ บรม รา ชี นี้ แล้ว
 ยังมี คน อีก มาก ที่ เรา ต้อง กราบ ไหว้

เราไปโรงเรียนเราไหว้ครู กราบครูทุกวัน
ทั้งตอนไปถึงและตอนขากลับ แต่เรายังมีวัน
พิเศษอีกวันหนึ่ง เรียกว่าวันไหว้ครู

ทางโรงเรียนจัดให้มีพิธีไหว้ครูเป็นพิเศษ
ในวัน พฤษภาคม วันนั้นนักเรียนทุกคนนำดอกไม้
ธูปเทียนไปด้วย ถึงเวลา นักเรียนจุดธูปเทียน
และนำดอกไม้ไปบูชาพระ แล้วสวดมนต์ระลึก
ถึงพระคุณของพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์
ตลอดจนบิดามารดา ครู อาจารย์ ที่สั่งสอนศิษย์
ให้มีวิชาความรู้ และเป็นคนดี เราจึงถือวัน
พฤษภาคม ว่าเป็นวันครู

นอกจากวันไหว้ครู แล้วพอถึงวันที่ ๒๓
ตุลาคมของทุกปี ครูยังพาเราไปถวายบังคม
พระบรมรูปทรงม้าด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีก็เสด็จไปถวาย
บังคมด้วย ที่บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า
จึงมีคนไปกันแน่นทุกปี

ใน กรุง เทพฯ มี พระ บรม รูป ของ พระ เจ้า
อยู่ หัก รัช กาล ก่อน ๆ หลาย พระ องค์ เช่น พระ บรม
รูป ที่ เชียง สะพาน พระ พุทธ ยอด พ้า พระ บรม รูป ที่
หน้า สวน ลุม พินี เป็น ต้น

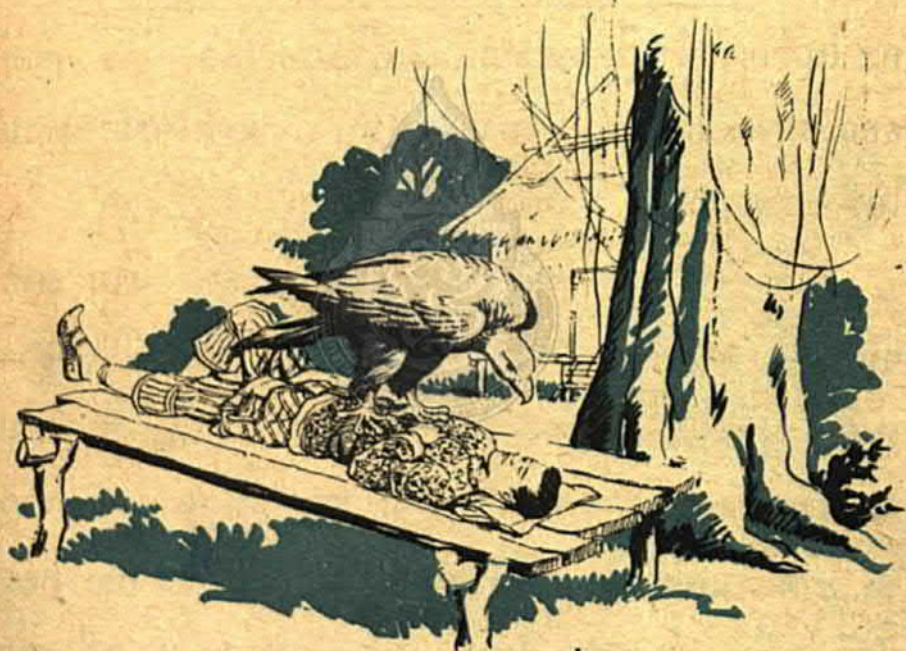
บทที่ ๑๗

พญชนะประสมตัว ร

ก. คำพิณตัว ทร ควบกัณชาน ชอกเสียง เป็น ช แต่มี
ทร ในคำบางคำ ที่อ่านชอกเสียง ทั้งตัว ท และตัว ร คำที่
ชอกเสียงเป็นตัว ช มี คำ ทรวดทรง ทรุดไทรม ทราย
ไทร ทราม ทรพย อินทรี ทรวง แทรก

เจ้า ชาย องค์ หนึ่ง รูป ร้าง ทรวด ทรง งาม มาก
วัน หนึ่ง ทรง มา ออก ไป ใน ป่า ด้าน หลัง วัง อย่าง
เพลิด เพลิน และ เสด็จ ไกล ออก ไป ยิ่ง ขึ้น ทุก ที่ ไป
จน กระทั่ง ถึง ชาย ทะ เล เห็น หาด ทราย ยาว ขาว
สะอาด แล้ว ยัง เสด็จ ต่อ ไป อีก จน ถึง กระ ท่อม
หลัง หนึ่ง เก่า ทรุด ไทรม มาก จน จะ พัง อยู่ แล้ว
ปลุก อยู่ ใต้ ต้น ไทร มี กิ่ง ก้าน ส่า ขา ร่ม เย็น มี ชาย
แก่ หน้า ตา ใจ ดี ดูท่า จะ ไม่ ใช่ว่า คน เลว ทราม เชื้อ
เชิญ ให้ เจ้า ชาย นั้น พัก ผ่อน เจ้า ชาย ทรง นึก

เมต ตา คิด ว่า เสด็จ มา ที่ นี้ ไม่ มี ทรัพย์ สิ้น ไต ะ
 ประ ทาน ตั้ง พระ ทัย ว่า วัน หลั ง จะ นำ เงิน มา
 ประ ทาน เจ้า ชาย พัก เหนือ ขย แล้ว ก็ บรรทม หลับ
 ไป ผัน ว่า มี นก อิน ทรี ตัว หนึ่ง มา เกาะ อยู่ บน พระ

ทรวง กำลัง จะ คาบ เอา พระ องค์ ไป กิน เป็น อา หาร
 ก็ ตก พระ ทัย ตื่น ขน เห็น กิ่ง ไม้ กิ่ง หนึ่ง หล่น อยู่
 บน พระ ทรวง ของ พระ องค์ และ พร้อม กัน นั้น ก็
 เหลือบ ไป เห็น พวก มหาด เล็ก เดิน มา แต่ ไกล คง จะ

กำ ลัง ถาม หา พระ องค์ อยู่ เจ้า ชาย รีบ เบียด
พระ องค์ แทรก เข้า ไป แอบ ซ่อน ใน ซอก ดัน ไทร นั้น
อยู่ จน มหาต เล็ก พา กัน กลับ ไป หมด แล้ว เจ้า ชาย
จึง ออก จาก ที่ ซ่อน แล้ว ทรง มา เทียว ต่อ ไป

คำที่ออกเสียงทั้งตัว ท และตัว ร มี คำ นิทรา จันตรา

อินทรา ภัทรา สุนทร

คำที่ใช้ ทร กับใช้ ข อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่

ความหมายต่างกัน

خاب = เียบอาบเข้าไปทั่วถึง   ทราบ = รู้

ขั้บ = ใช้ผ้าหรือกระดาษทาบลงที่หน้าเพื่อให้แห้ง

ทรพย์ = สิ่งของ   วัตถุมีรูปร่าง

โขม = โขก ทา   ไทรม = พังทลาย

ไซ = เครื่องดักปลา   ไทร = ต้นไม้ชนิดหนึ่ง

เขา ทราบ ดี ว่า เมื่อ หมอ จิด ยา ให้ เขา แล้ว
ยา นั้น จะ ชี้ม خاب แฉ่ ไป ทั่ว ร่าง กาย ของ เขา และ
ต่อ มา จะ มี เหงื่อ ออก โขม กาย ดัง นั้น พอ เหงื่อ ออก

เขาก็หยิบผ้าเช็ดหน้าขึ้นมา ซับ เหงื่อ แล้ว เขาก็
เดินไปนั่งพักอยู่ใต้ต้น ไทร มองดู ไซ ซึ่งเขาวาง
ดักปลาไว้ในคลอง ไซ อันเป็นสมบัติชิ้นหนึ่งของ
เขา นั้น เก่า เกือบ โหม แล้ว แต่เขาก็พอใจว่าเป็น
ทรัพย์สิน สิ่ง ของ ของ เขา ที่ หา มา ได้ โดย สุจริต

ข. พยานชนะประสมตัวร ไม่ต้องอ่านออกเสียงตัวร

สรวง สรวล สร้าง สร้อย เศร้า สรวง สร้าง เสรี
ทรง จริ่ง

ขอเชิญเสด็จท่านไป สรวง น้ำใน สระ ที่ ทรง สร้าง เพ็ญ เสรี
เมื่อนาน

อย่าหัวเราะ สรวล เสเฮฮาขณะที่เขากำลังกราบไหว้บวง—
สรวง เทวดา แต่ก็ไม่ต้องร้องไห้หรือทำหน้า สร้อย เศร้า เป็น
ทุกข์ ดังกับว่า ทุกข จริง จังไม่ สร้าง ชา เลย

บทที่ ๑๘

คำเขียนเหมือนกันแต่อ่านต่างกัน และความหมายต่างกัน

ภาษาไทย มีตัวพยัญชนะ และสระมาก คือมีพยัญชนะ ก ไก่ ข ไข่ ฯลฯ ๔๔ ตัว มีสระ อะ อา อิ อี ฯลฯ ๒๘ ตัว

การอ่านหนังสือไทย ต้องสังเกตและจดจำให้ดี ว่าเมื่อไรควรอ่านอย่างไร เพราะคำบางคำ เขียนเหมือนกัน แต่อ่านไม่เหมือนกัน ความหมายก็ไม่เหมือนกัน

เช่น ส-ร-ะ จะอ่านว่า สะ ก็ได้ อ่าน สะ-หระก็ได้
ส-ร-ะ ถ้าอ่าน สะ มีความหมายสองอย่าง

๑. อย่างหนึ่งแปลว่า ชำระ หรือล้าง หรือฟอกให้
สะอาด เช่น เขาอาบน้ำ สระผม อย่างนี้ต้องอ่าน สะ

๒. ความหมายอีกอย่างหนึ่งว่า ทิ้งนา หรือแ่งนา
ทคนขัดขืน หรือที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ก็อ่านว่า สะ
เช่น ท้างบ้านฉนมสระบัว อยู่สระหนึ่ง

ส-ร-ะ อ่านว่า สะ-หระ มีที่ใช้อยู่สองแห่ง คือ

๑. เป็นชื่อจังหวัด คือ จังหวัดสระบุรี อ่าน สะ-หระ-บุรี อย่างหนึ่ง

๒. เป็นตัวอักษรจำพวกหนึ่ง ที่ไม่ใช่พยัญชนะ เช่น
สระอะ สระอา อ่าน สะ-หระ-อะ สะ-หระ-อา

เ-ช-ม-า อ่าน เช-มา แปลว่า สบายใจ ความพ้นภัย
มีที่ใช้เป็นชื่อวัด เช่น วัดเขมาภิรตาราม

เ-ช-ม-า อ่าน ชะ-เหมา แปลได้สองอย่าง
อย่างหนึ่งเป็นเครื่องยาชนิดหนึ่ง

อีกอย่างหนึ่งเป็นชื่อปลา เรียก ปลาเขมาโกรย

เ-พ-ล-า อ่าน เพ-ลา แปลว่า เวลา เช่น เพ-ลา
บ่ายถึงค้อยมารัณ

เ-พ-ล-า อ่าน เพลา คือแก่นคุมรด หรือเบาๆ เช่น
เวลามากเอาจเผลาล้อรถมาด้วยนะ ทำอะไรเพลาๆ มีหน้อย

ถ้าใช้ตัว ร แปลว่า สวยาม อ่าน เพรา เช่น เขา
สวยจึงชื่อเพริศเพรา

เ-ส-ล-า อ่าน สะเหลา (เสียงควบ) เป็นชื่อต้นไม้
ชนิดหนึ่ง หรือแปลว่าสวยาม

เล-ล-า อ่าน เล-ลา แปลว่า ภูเขา หิน

แ-ห-น อ่านเป็นเสียง ห น้า น แปลว่า พืชใบเล็กๆ

สีเขียวลอยอยู่บนน้ำ

แ-ห-น อ่านเสียง น เป็นตัวสะกด แปลว่า หวง

เผ้า ระวัง มัก ใช้ว่า หวงแทน เผ้าแทน

บทที่ ๑๙

คำเขียนต่างกัน อ่านต่างกันบ้าง เหมือนกันบ้าง แต่

ความหมายเหมือนกัน

นิจ - นิตย'	แปลว่า เสมอ เช่น เขาถือศีลเป็นนิตย'
ภิกขุ - ภิกขุ	,, พระผู้ช่ายเฉพาะในพระพุทธ- ศาสนาเท่านั้น
ลิกขา - คึกษา	,, การศึกษาเล่าเรียน เช่น นักเรียนมาโรงเรียนเพื่อศึกษา เล่าเรียน
อัคร - อรรค (อัก)	,, เลิศ ยอด เช่น พระอัครมเหสี ของพระเจ้าแผ่นดิน
อคฺคิ-อคฺฉิ - (อัก-คะฉิ)	,, ไฟ เช่น เกิดอคฺคิกษณเมื่อ คินน
ลัจ - ลัตย'	,, ความจริง
มัจฉา - มคฺชา (มัต - สะ - ชา) แปลว่า ปลา	
วิชา (วิตฺตา) - วิทยา (วิท - ทะ - ยา) แปลว่า ความรู้	
เวช - แพทย์ แปลว่า หมอรักษาโรค	

วัฒน์ - วรรณ (อ่านวัด - ทะ - นะ ทั้ง ๒ คำ) ความเจริญ

ความมั่งคั่ง

วุฒิ - พุฒิ แปลว่า เจริญ สูงอายุ

กรรม - กณ ,, หู

นิพพาน - นฤพาน ,, กิเลสและความทุกข์ดับสูญสิ้น
หมด

สามี - สวามี ,, ผัว เจ้าของ ผู้เป็นใหญ่

กีฬา - กรีฑา ,, การเล่นสนุก การแข่งขัน

จุฬา - จุฑา ,, ยอด หัว มงกุฏ

บทที่ ๒๐

คำเสียงเหมือน ห นำ

คำบางคำอ่านออกเสียงเหมือนมี ห นำ คือคำจำพวกหนึ่งซึ่งมีสระประสมทั้ง ๒ พยางค์ แต่อ่านพยางค์หลังเป็นเสียงวรรณยุกต์อย่างตัวหน้า กล้าย่อักษรนำ

ตอน ๑

ตำ รวจ มี หน้า ที่ ตรวจ ตรา ดู แล รัก ษา ความ
สงบ และ ความ เป็น ะ เบียบ เรียบ ร้อย ของ บ้าน
เมือง ให้ แก่ พวก เรา ทุก คน เช่น ถ้า ใคร ขับ รถ
ชน เรา หรือ สิ่ง ของ ของ เรา เพราะ ไม่ ระ มัด ระ วัง
ให้ ดี เขา จะ มีความ ผิด ถูก หา ว่า ขับ รถ ด้วย ความ
ประ มาท เลิน เล่อ และ ถูก ตำ รวจ จับ หรือ ถ้าใคร
ดำ ว่า เรา เรา ก็ พ้อง ตำ รวจ ได้ ว่า เขา ดู ถูก
หมิ่น ประ มาท เรา เป็น ต้น จึง นับ ว่า ตำ รวจ ทำ
ประ โยชน์ ให้ แก่ พวก เรา มาก

ตอน ๒

จงอ่านคำต่อไปนี้

ต-า-ร-ว-จ	อ่าน ตา-หรวด
ประ-ม-า-ท	อ่าน ประ-หมาด
ส-า-ร-ว-จ	อ่าน ส่า-หรวด
ส-า-เร-ร-จ	อ่าน ส่า-เหรีด
ป-ร-ะ-ไ-ย-ค	อ่าน ประ-ไหยก
ต-า-ร-บ	อ่าน ตา-หรับ
ป-ร-ะ-ไ-ย-ช-น	อ่าน ประ-ไหยด
ลิ-ริ	อ่าน ลิ-หริ
ยุ-โร-ป	อ่าน ยุ-โรป
บุ-รุษ	อ่าน บุ-หรุด

ตอน ๓

ฉัน มี เพื่อน อยู่ คน หนึ่ง ชื่อ ลิริ เขา คอย ว่า
เมื่อ เขา เรียน ส่า เร็จ จาก โรง เรียน แล้ว เขา จะ ไป
เรียน ต่อ ที่ ยุ โรป แต่ พวก เรา พูด ว่า “เธอ ไม่ เห็น
เก่ง เลย จะ ไป เรียน ยุ โรป ต่อ ได้ อย่าง ไ” ต่อ

จาก นั้น มา เกือบ ๒๐ ปี จน พบ สิริ แต่ง เครื่อง แบบ
 นาย ตำ รวจ ก็ ดี ใจ เข้า ไป ทัก ทาย ขณะ ที่ คุย
 กัน นั้น สิริ เล่า ให้ จน ฟัง ว่า เขา เรียน สำ เร็จ ได้
 เป็น นาย ตำ รวจ เพราะ เขา นึก ถึง คำ พูด ของ
 เพื่อนๆ ครัง อยู่ โรง เรียน ประ โยค หนึ่ง ที่ กล่าว สบ
 ประ มาท เขา ว่า “เธอ เรียน ไม่ เก่ง จะ ไป เรียน ต่อ
 ยู โรป ได้ อย่าง ไ” คำ พูด ประ โยค นี้ ทำให้ เขา
 มี มา นะ ที่ จะ ไป เรียน ต่อ ที่ ยู โรป ให้ ได้ นี้ เขาก็
 ได้ ไป กลับ มา แล้ว และ สำ มารถ เรียน จน สำ เร็จ
 กลับ มา ทำ ประ โยชน์ ให้ แก่ ชาติ บ้าน เมือง สม ใจ
 นึก นี้ ก็ นับ ว่า เขา เป็น บุรุษ ที่ แท้ จริง คน หนึ่ง ซึ่ง
 ใคร จะ ประ มาท หน้า เขา ไม่ ได้

---

๘ บทที่ ๒๑

ตัวสะกดเป็นตัวกล้ำต้องอ่านออกเสียงตัวกล้ำด้วย

สมัยหนึ่งในกรุงเทพฯ สตรีจำนวนมากชอบขี้จกریان
แต่เดิวนั้นนิยมกันเฉพาะสตรีในต่างจังหวัดเท่านั้น แต่ก็มี
สตรีบางคนชอบขี้จกریانชนิด จักกรณชนิดเสียงดัง
หนวกหูแฉะเร็วมาก

ทหารมีหน้าที่ของกันและปราบปรามข้าศึกศัตรูที่คิด
ร้ายต่อประเทศชาติ

นิทานเรื่องเจ้าหญิงนิทราว่ามีว่า เจ้าหญิงองค์หนึ่ง
ถูกแม่มดใจร้ายสาปว่าเมื่อเจ้าหญิงอายุ ๑๕ ปี จะถูกเข็ม
ปักผ่านแทงตาย แต่มีนางฟ้าใจดีช่วยแก้คำสาปว่า จะไม่
ต้องตาย ให้เพียงแต่หลับไปชั่วเวลา ๑๐๐ ปี เมื่อมี
เจ้าชายมาแตะต้องร่างกาย เจ้าหญิงก็จะตื่นขึ้นมาชีวิตดัง
เดิม เพราะเหตุนี้เขาจึงตั้งชื่อเรื่องนิทานว่า เจ้าหญิงนิทรา
เพราะหลับอยู่นาน

ส-ด-ร (สตร) อ่านว่า สัด-ดรี แปลว่าผู้หญิง

ศ-ด-ร (ศตร) ,, สัด-ดรู ,, ข้าศึก
คนที่เกลียดกันมาก ๆ

จ-ก-ร-พ-า-ก ,, จก - กระ - พาก
(จักรพาก) เป็น ชอนก ชนิดหนึ่ง

จ-ก-ร-ย-า-น ,, จก - กระ - ยาน คือ รถ
(จักรยาน) ใช้เท้าถีบ มีทั้งรถจักรยาน
สองล้อและสามล้อ รถจักร-
ยานชนิดไม่ต้องใช้เท้าถีบ
เพราะมีเครื่องยนต์

ภ-ท-ร-า (ภทรา) ,, ภัด - ทรา เป็นชื่อผู้หญิง
นิ-ท-ร-า (นิทรา) ,, นิด - ทรา แปลว่า นอน
หรือหลับ เช่น เจ้าหญิงนิทรา
เป็นชื่อเรื่อง นิทานเรื่องหนึ่ง

ม-า-ด-ร-ฐ-า-น ,, มาด - ดระ - ถาน
อ-ด-ร-า ,, อัด - ดรา

๗ บทที่ ๒๒

ร หัน

“คำที่ใช้ ร หรือใช้รรมีตัวสะกดในแม่กน ออกเสียง
ตัวสะกดเป็นแม่กน เช่น สุวรรณ อ่าน สุ—วัน ถ้ามีตัวสะกดในแม่
อื่น ๆ ออกเสียงตัวสะกดตามแม่นั้น ๆ

ธรรม	อ่านว่า	ท่า	ธรรม	อ่านว่า	หัน
สรรพ	„	ลับ	สรรพ	„	ลัน
สวรรค์	„	สวัน	ขรรค์	„	ขัน
สรรพ	„	ลัน			

พระ มหา จักร พรดิ องค์ หนึ่ง ประ ทับ อยู่ ที่
ใต้ สุวรรณ บรรพต ทรง ถือ พระ ขรรค์ เป็น อาวุธ มี
พระ อรรค มเหสี องค์ หนึ่ง หรือ เรียก ธรรม ดา ๆ

พระขรรค์

ก็ ว่า ภรร ยา พระ อรรค มเหสี ทรง มี พระ จีวี ณา
พรรณ วรรณะ งามมาก งาม ทว ทั่ว สรว พางค์ กาย
ทรง มี จรร ยา มรร ยาท เป็น ที่ น้า สรว เสริญ บรร ดา
ประ ชา ชน มี ความ หรร ษา ชื่น บาน ราว กับ อยู่ ใน
สวรรค ชื่น พ้า เพราะ พระ มหา จักร พรวดิ ทรง มี
ราช ธรรม เมื่อ มี อรรค คติ เรือง ราว พ้อง ร้อง ไป ถึง
โรง ถึง ศาล ความ ทรง ทราบ ถึง พระ ภรรณ ก็ จะ
ทรง ตง ภรรม การ ชน ตด สิ้น ด้วย ความ ยุ ติ ธรรม
และ เทียง ธรรม ยาม คำ เมอ พระ มหา จักร พรวดิ
เล็ดจ ไป บรร ทม ก็ จะ มี ดน ตริ ที่ ไพเราะ เสนาะ
ภรรณ บรร เลง ถวาย

๗
บทที่ ๒๓

คำเลียงสนยา

ฉัน ถาม จำ รง ว่า เดียว นี เขา ไม่ได้ เป็น พวก
เดียว กัน กับ เรา เขา เอา ใจ ผัก ใ้ กับ ฝ่าย โนน แล้ว
ใช้ โหม ละ จึง ได้ ไล่ หมวก ของ ฝ่าย โนน จำ รง
เล่า หน้า บอก ว่า เปลา ใจ เขา ยัง เป็น พวก เรา อยู่
การ ที่ เขา ไล่ หมวก ของ ฝ่าย โนน ก็ เพราะ เขา หลง
ไหล ไป ชั่ว คราว เท่านั้น มิ ใช่ว่า เขา เป็น คน หลาย
ใจ หรือ เขา มี ใจ เดียว รัก พวก เดียวกัน เสมอ ไม่
เลื่อม คลาย อย่า ได้ ไป เชื่อ คำ ยุ้ง ของ ใคร เลย
เชื่อ เขา เกิด แล้ว ไป เทียว เรือ ใบ กัน ให้ สบาย ใจ ดี
กว่า ตอน ลาย ๆ อย่าง นี น้ำ ใส ดี มาก ไม่ว่า สิ่ง ไต
ที่ อยู่ ไต น้ำ ก็ แล เห็น ทั้ง นี ถ้า ฉัน ไม่ ไป แล้ว จะ
เสีย ดาย ใน ภาย หลัง เรื่อง ภัย ต่าง ๆ ทั้ง หลาย นี
ไม่ ต้อง กลัว เขา รับ รอง เขา ไม่ พา ฉัน ไป ว่าย น้ำ
ดอก แล้ว เขาก็ ยก มือ ไหว้ ฉัน ให้ เชื่อ เขา

ผัก <u>ไผ่</u>	ผ้า <u>อื่น</u>	ลวม <u>ใส่</u>	ส่าย <u>หน้า</u>
หลง <u>ไหล</u>	หลาย <u>ใจ</u>	เหงื่อ <u>โคล</u>	คลาย <u>รัก</u>
เรือ <u>ใบ</u>	บาย <u>ศรี</u>	สด <u>ใส่</u>	ส่าย <u>บ้าย</u>
อัน <u>ใด</u>	ตาย <u>หญ้า</u>	มี <u>ภัย</u>	ภาย <u>หน้า</u>
กราบ <u>ไหว้</u>	ว่า <u>ยน้ำ</u>	นอก <u>ใน</u>	นาย <u>บ่าว</u>

บายศรี

เกา - กาว   เขาเกาแขนงิก ๆ เพราะเขาล้างการที่เปอน
 แขนของเขาคอกไม่หมด
 เก้า - ก้าว   หนึ่งก้าว - ห้าก้าว - เจ็ดก้าว - แปดก้าว -
 เก้าก้าว หยุด!
 ไข่ - ข่าย   แม่ไก่กกไข่อยู่ในกรงลวดตาข่าย

เทา - ทาว

เรากมมอมเทาหेमอนลูกทาวลูกพญาหेमอน
กัน

เป้า - ป่าว

เขาเ็ยวป่าวรองว่า เขาสามารดป่าชล่ยให้
หนูทงหลายวีงตามหามาดั

๗
บทที่ ๒๔

คำใช้ไม่ว้น ๒๐ คำ

ผู้ใหญ่ หาผ้าใหม่ ให้สะไก่ ใช้คล้องคอ ใฝ่ใจ เอาใส่ห่อ
มีหลงไหล ใครขอ ดู จะใคร่ ลงเรือใบ ดุน้ำใส และปลา
สิ่งใด อยู่ในตู้ มีไข้อยู่ ได้ตั้งเตียง บ้าใบ ถือไขบัว
หูตามัว มาใกล้เคียง เล้าทอง อย่าละเลียง ยี่สิบม้วน
จำงดี (จากของเก่า)

ใคร ๆ ก็รัก พี่ สะ ไก่ ของ ฉัน เพราะ เขา เป็น
ผู้ ใหญ่ ที่ เอา ใจ ใส่ และ มี กัง วล ห่วง ไข ต่อ ใคร ๆ
ที่ อยู่ ใกล้ กับ เขา ยิ่ง คน หน้า ใหม่ แล้ว เขา ยิ่ง ใคร
ที่ จะ ให้ ความ สน ใจ และ ช่วย เหลือ ไม่ ว่า สิ่ง ใด ทั้ง
นั้น ใคร อยู่ ใกล้ เขา ก็ หลง ไหล เขา มาก

ที่ เป็น ดัง นั้น มิ ใช่ ว่า ผู้ใด ใช่ ให้ เขา ทำ ดอก
เขา ทำ ด้วย น้ำ ใส ใจ จริง ของ เขา และ ด้วย ความ
มี เยื่อ ไข แท้ ๆ ทั้ง นี เพราะ เขา มี จิต ใจ เลื่อมใส
ใน พระ พุทธ ศาสนา ใฝ่ ใจ ใน การ ทำ ความ ดี ด้วย
ใบ หน้า ยิ้ม แยม แจ่มใส มิได้ อยู่ ได้ บัง คับ ของ ผู้
ใด หรือ สิ่ง ใด

๖
บทที่ ๒๕

คำที่ใช้ไม่ว้นและไม้มลายมีความหมายต่างกัน

ใจ-ใจ	โต-โต	ให้-ให้	ใบ-ใบ
ใน-ใน	ใส-ใส	ใต้-ใต้	โย-โย
ใคร-ใคร			

เขาใจดีให้ไหมฉันมาสองใจ

เดินน้อยนั่งร้องให้เพราะแม่ไม่ให้เงินเขา

ในห้องนั้นมีในสำหรับกรอไหม

เขาจุดได้ลงไปใต้ถุน

ผู้โตเดินขึ้นบันไดมา

เขาใช้ตะใบถูใบมีด

เขาใสน้ำแข็งที่ใสแจว

ถ้าโยดันนี้มีโยแมงมูมมาก

เขาใครจะขัดตะใครน้ำทิ้งเหลือเกิน

๗
บทที่ ๒๖

คำใช้ไม้หันอากาศ มี ย สะกด

ท่าน ชาย เมื่อ ทรง เจริญ วัย คือ มี อายุ มาก
ขึ้น มี พระ อัย ยา ศัย ดี มาก พระ ทัย มี เมต ตา
กรุณา สง สार และ ช่วย เหลือ ไม่ ว่า คน หรือ สัตว์
เจ้า ชาย ทรง อยู่ ใน ระ เบียบ วินัย อัน ดี

เขา เป็น คน มี นิ ลัษ ดี เป็น ที่ พึง พา อาศั
ย ของ คน ทั่ว ไป เมื่อ เขา ต้อง จาก ไป ใคร ๆ ก็ อา ลัษ
รัก และ ระลึก ถึง ต่าง พา กัน สวม พวง มา ลัษ ให้
ใน วัน ที่ ไป ส่ง

สง ลัษ ว่า ใน สมัย ที่ เกิด โรค ภัย อยู่ ทั่ว ไป
นี้ ฝ่าย ไหน จะ มี ชัย ชนะ ใน ที่ สุด เชอ โรค หรือ
หมอ วลัษ เพื่อน ของ จัน นัย นดา บอด เหลือ วลัษ
ที่ เขา จะ แล เห็น อะไร ๆ ได้

คำใช้ไม้หันอากาศ มี ม สะกด

ลัมผัส	อัมพร	กัมพล	อุปถัมภ์
กัมพูช	รัมณีย	เนกัม	คัมภีร์
ลัมปชัญญะ	ลัมปทา	ลัมปทาน	

ลัมปราชภพ (ล่ำ-ปะ-รา-ยะ-พบ)

ลัมปลาลป (ล่ำ-ลัป-ปะ-ลาบ)   ลัมพันธ์   ลัมพุทธ

ลัมภานัน   ลัมมาอาชีพ   ลัมฤทธิ   ลัมพวัน

ลัมพาด (ล่ำมะพาด)   ลัมพวา   ลัมพา

คำใช้ไม้หันอากาศมี ย สะกด

วัยงาม   วินัย   อาลัย   ลัมัย   นัยน์ตา

อธยาศัย   นิสัย   มาลัย   แพ้ภัย   วิสัย

พระทัย   อาศัย   สงสัย   มีชัย   วสัย

บทที่ ๒๗

คำใช้ไม้ล้มลาย มี ข สะกด

ไทย เวไนย อธิปไตย อสงไขย

เรื่องใครจะมีมากกว่ากัน

ตัม “คุณ แม่ ของ ฉัน รวย มาก มี สัตว์ ค่ เยอะ แยะ
เทียว จะ”

ก๊อช “คุณ แม่ ฉัน ยัง มี มาก กว่า คุณ แม่ เธอ อีก
หลาย พัน หลาย หมื่น เขียว”

ตัม “ฮอ! หลาย พัน หลาย หมื่น! แม่ ฉัน มี หลาย
แสน เทียว เฮ้า!”

ก๊อช “โอ้ย ถ้า งั้น แม่ ฉัน มี ตัง ล้าน ตัง โกฏิ แน่
ว่าไง”

ตัม “ฮอ ยัง แพ้ แม่ ฉัน มี อสง ไชย นับ ไม่ ถ้วน
เลย เฮ้า ที่ นี้ มี อะไร มากกว่า อสง ไชย ไหม ละ”

ก๊อช “ไม่ รู้ นี ฮอ! มี เต็ม พ้า เต็ม โลก ละ”

ตัม (หัวเราะ) “เฮ้า ยอม แพ้ เรา เป็น คน ไทย ด้วย
กัน ขย่ำ เถียง กัน ดี กว่า นะ”

บทที่ ๒๘

คำเสียงเหมือนหรือคล้ายกันแต่เขียนต่างกันและมี

ความหมายต่างกัน

ข้า-ฆ่า-คำ ตัว ลี เก ร ร ง “ข้า เป็นโจร ป่าข้า
ได้ฆ่า คน ทำ บาปกรรม มาก นึก แล้ว ข้า ก็เสียใจ
ที่ ชี วิต ของ ข้า เกิด มา ไม่ ได้ ทำ คุณ ความ ดี
อะไร ช่าง เป็น ชี วิต ที่ ไม่ มี ราค ค่า งวด เสีย เลย
อยู่ ไป ก็ ไม่ คຸ້ม คำ ที่ พ่อ แม่ เสีย เงิน เสีย ข้า
มา ข้า ควร ตาย เสีย ดี กว่า”

จะเข้-ตะเข้-จระเข้ อย่า เรียก ตัว จระ เข้ เป็น
ตะเข้ หรือ จะเข้ เพราะ เป็น คน ละ คำ คน ละ อย่าง กัน
จะ เข้ เป็น เครื่อง ดน ตร รูปร่าง ยาว ๆ คล้าย ตัว
จระเข้ แต่ ตะเข้ นั้น เป็น สิ่ง ของ อีก อย่าง หนึ่ง

ถ้า-ทาน่า-คอยท่า ถ้าเธอจะไปที่ทาน่าฉันจะขอไปด้วย
มีงานก็รีบทำเสีย เวลาไม่คอยท่าใคร
หน้าตา-นำเกลียด หน้าตาของคนที่ไม่ไรสะอาด แลดู
เกลียดหน้ากลัวเหมือนนก

สมญา - ซาซา

ย่า - หย้า

เตียงสา - ซาสา - ศาสา

สีพัน - สีดำ - ฤษี

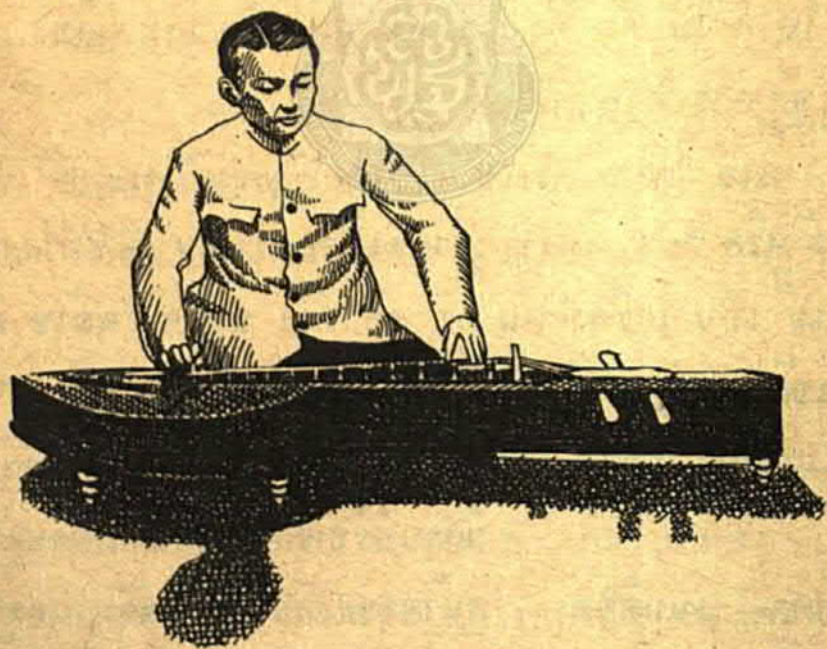
ซาซาของท่านซามีสมญาว่าแม่พระ

คุณย่าของฉันท่านชอบดายหย้า

มีเด็กเล็ก ๆ ยังไม่รู้จักเตียงสาหลาย

คน มารับซาสาจะกวาดศาสา

พระฤษีมักสวมลูกประคำสีดำ และ
ใช้กานช้อยสีพัน

บั๊กเส้า - วันเสาร์   เขาจะบั๊กเส้าปลุกบ้านวันเสาร์หนาน
 นิลัย-อาศัย-อธยาศัย   คนนิลัยไม่ดี ไม่มีอธยาศัย   จะไป
 อาศัยใครอยู่ก็ไม่ได้

ฉันชอบกินขนมที่ใหม่ใหม่   หมายความว่าอะไรเอ่ย

„   „ ไม่ใหม่   „   „

เขาหาญทำเลขหารที่ยากอย่างนั้นเหียวหรือ

ระวังนะ คนที่ถอพานได้ผลไม่เดินมานั้น เป็นคนพาล อย่า
 เข้าใกล้

วันนี้ฉันมีลากได้กินลาบเนอ

เขาเขียนรูปนางไม้ ให้ดูละม้ายคล้ายกับผู้หญิงคนนั้น

ไม้ตะเคียน กับไม้ตะแบก แลดูละม้ายคล้ายกัน

กระต่ายตัวนั้นได้ออกจากกรงได้

แต่งงานกันแล้ว ก็อย่าหยากันให้ง่ายนักเลข

ลองใช้ไม้หยั่งลงไปในน้ำ อย่างที่คนนั้นเขาทำหิ

บ้านนี้ปลอยให้มีหยากโยรุงรัง เขาอยากให้ผมของเขาหยาก

บทที่ ๒๙

คำเทียบ ฟ กับ คว ความหมายต่างกัน

เข้^๕มจนเห็นฟัน เมื่อเขาเห็นควนไฟแต่ไกล แสดงว่าอาจ
มีคนหรือหมู่บ้านอยู่แถบนั้น

เขาฟันเทียนแท่งโตแล้วก็ควนออกเป็นท่อน ๆ

ฟ^๕เอาฟักทุ^๕ลูก มาควักใส่ช้อกแล้วทำเป็นแจกัน

มองซนไปบนฟ้า เราเห็นว่ากำลังควากัน

ขณะที่เขาควายอยู่นั้น เขากอบข้าวไว้เต็มฟายมือ

เมื่อเขาข้ามฟากถนนไป เขาได้ยินเสียงใครฉีกผ้าดังควาก

ป้าเอาข้าวฟ้างที่เก่า ๆ ขว้างทิ้งไป

เขาควานหาของที่หล่นลงไปได้มันนั่งในรถ แต่มือกลับไปถูก

เอาตัวฟาน (อีเก้ง) ที่เขายิงมาได้

คำเทียบ ฝ กับ ขว

เธอจะใช้ขวานผ่านมะม่วงได้อย่างไร

เด็ก ๆ ขวัญอ่อน ถ้าฝันร้ายก็มักตกใจมาก

ผู้^๕ที่^๕ผู้^๕ใ^๕ใ^๕ใ^๕ในการ^๕ทำ^๕บุญ^๕ทำ^๕ทาน ^๕เดิน^๕กัน^๕อยู่^๕ใน^๕ลาน^๕วัด^๕ให้^๕
ชวัก ไชว เทียว

เขา^๕ต้อง^๕ใช้^๕มือ^๕ขวา ช่วย ยัน ฝ่า ห้อย เวลา^๕เขา^๕ลุก^๕ขึ้น^๕ยืน^๕
ต้น ฝาง ล้ม ลง มา ขวาง ถนน รถ ผ่าน ไป ไม่ ได้
พวก ผู้ ร้าย แฝง กาย อยู่ ใน แขวง อำเภอ

บทที่ ๓๐

ตัว ฤ ออกเสียงได้ ๓ อย่าง

๑. ฤ ออกเสียงรี มี ฤษีและฤดู ฤทัยและฤดี อีก
พฤษ์สับดี พฤษณาในป่า คฤหบดีมีทรัพย์มาก กัด้องพราก
เพราะมฤตยู พฤษภาเวียนมาสู่ พฤษมาจารย์ท่านสวดมนต์
พฤษจิกายนคือแมงป่อง คฤหส์ถผู้ครองเรือน

๒. ตัว ฤ ออกเสียง ริ

ใบพ้อห่อฤษณา

ศฤงคารชนสารใด

ตฤณคือหญ้าน่าชื่นใจ

มีเท่าไรไม่สำคัญ

๓. ฤ ออกเสียง เรอ มี ฤกษ์ - เริก คำเดียว

เช่น ฤกษ์งามยามดี พอได้ฤกษ์ เขาก็ให้ขึ้นสามลา
ขบวนแห่ก็เคลื่อนไป

บทที่ ๓๑

คำเทียบตัว ร - ล ความหมายต่างกัน

เมื่อเขาบันรูปลูกก่อร็จลแล้ว เขาก็ลบคลาด้วยความพอจ
เขาเขียนรูปรือรบมไมเหมือนของจริง เขาจึงลบอกลแล้ว
จึงเขียนนใหม่

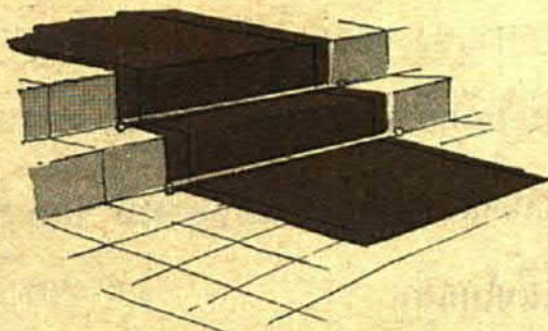
ไม่มีครรกคนทลกของของคนอน

คนคีรษะลานปเินจาของรานชายอาหาร

เขาลวมเลือรดตว ดเินลดอกปเินทนนพาหุรด

เขาขอบรบประทานกวยเดิยวผดราดหนา

ทางดเินทีลาดพรมน ลำหรบพระเจาแผนดิน

พอเวลาลวงไปดัย ๒ - ๓ วัน กลิบกุหลาบกีจะวงหล่น
ไปทีละกลิบ ก

เขาขายกำไลงาได้กำไลหลายบาท

นักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนหนังสือจริง ๆ และพยายามเรียน

แบบ ความประพฤติ กิริยามารยาทจากตัวอย่างที่ดี

ตัวรนเล็กกว่าตัวเรอดมาก ทงรนและเรอดไม่มีลนอยกน

แต่ชอบกินเลือดคนและสัตว์

เขาสนกรนเรงเมื่อเขาได้เนไกลลนลงมาจากกระดานลน

ในเวลาทอากาศรมรน

ขาวเรองพระเจาอยู่หัวและลมเจ้ ๆ เล่ดจเมองนอกเน

ขาวทเลองลอมกน คนรูทวกน

นกรเงงขอบหน้าแลง หรือหน้าฝน

ไครรานกิงไมไวเกลเอนบนลานหลงบ้าน

ไจรผู้ร้ายริบเาสงของจากคนเดินทaงไป และขว้างขoงบาง

อย่าทังไปเลิยไกลลิบ

เขาให้าหารลaกiนโดยไรู้ว่าหารนั้ขนราแล้วเากiลa

จากไไป

เมื่อเขาปัก แรว สำหรับดักสัตว์เสร็จแล้ว เขาก็แอบ ขุ่ม อยู่
 ในวัน สงกรานต์ เขาขับ รถ ด เดี่ยว ไปตามตรอก เพราะเขา
 กล ัว ถู กร ร ด น้ำ

เขากาง ร่ม ในเรือ เรือจึง ล ม เมื่อเกิด พายุ
 ไม่รว ก ที่ เขา ใช้ ยก กาน้ำ ลง จาก เตา ห ก ลง เขาจึง ถูก น้ำ ร อ น
ล ว ก เขา

ช่างใช้ ล ว ด พ ัน เสื่อ อย่าง รว ด เร็ว

เขาเอา เทียน ไข ล น ไฟ แต่เขาทำ อย่าง ร อ น ร น ม อ จ ิง พ อง

เขาล ่อง เรือ ไป ตาม ร อ ง น้ำ

เงาน ล อ น ด ี แท

เรือบ ิ น บ ิ น ร อ น ไป มา

ขโม ย ล อบ เข้า มา ในบ้าน ต อน ด ึก แล้วเดิน ไป ร อบ ๆ บ้าน จะ
หา ทาง เข้า ตัว เรือ น

เขาเอา ทั้ง ลูก นก และรัง ของ มัน ใส่ ไว้ ในลัง ไม้ ให้ มัน อยู่ ใน นั้น
 เขาร ับ ว่า เขาจะ เก บ เร อง น เป็น ความ ล บ

ยักขตนหนึ่งจุดกระชากต้นไม้ขึ้นทั้งรากทั้งโคนแล้วลากมา

ตามทาง

เขาเก็บกวาดล้างทำความสะอาดบ้านร้างหลังนั้น

มีชายร่างสูงใหญ่คนหนึ่งนั่งคอยอยู่ชั้นล่าง

ชาวลาวกำลังตากผ้าอยู่ที่ราวตากผ้า

มีเรือลำโตบรรทุกทุกราบมาเต็มลำ

จะรีบเกี่ยวข้าวมาทำไม เมื่อยังลืบลอย

จะลุดนึ่งระวังให้ดี อย่ารุกราลาต่งคนอื่น

ลุดเร่งเร้าพ่อให้สร้างเล้าไก่เร็ว ๆ

เขาเดินเลียบไปตามขอบสนามซึ่งตัดหญ้าไว้เรียบ

ได้ยินเสียงคนเลื่อยไม้อยู่เรื่อย ๆ ไม่หยุดหย่อน

ที่แรกเขาตั้งใจจะเอาข้าวเปลือกไปแลกกับข้าวสาร

ในโลกนี้มีโรคภัยหลายร้อยชนิด

เขาเก็บโลงศพมากมายไว้ในโรงนั้น

ยกขามแกงเลียงออกไปวางเรียงไว้ข้างนอกก่อน

๒๓๓

เครื่องหมายต่าง ๆ ที่ใช้แทนตัวหนังสือ

พ.ศ. ย่อจากคำพุทธศักราช อ่านว่า พุท - ทะ
- ลัก - กะ - หราด

ส.ต. , , ส.ต.อ.

ร.ร. ,, โรงเรียน

กรุงเทพ ฯ , กรุงเทพมหานคร

โปรดเกล้า ฯ , โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

วลา เรียกว่า ไปยาลใหญ่ ใช้เขียนไว้หลังคำ
ที่ละไว้ เช่น

เขาชอกระดาษ ดินสอ ฯลฯ เช่น

น หมายถึงความว่าเขาขอกระดาศ

ดินสอและสิ่งของอื่น ๆ อีก

บทที่ ๓๓

คำที่ประวิสรรชนีย์

มะปริงมะปราง	มะกอกมะขาง
มะขามมะเขือ	มะตมมะตาด
มะหาดมะเกลือ	มะแว้งมะเดื่อ

ในเรือลำโต

กะ ดำ กะ ต่าง	กะ ทิ กะ เทาะ	กะ ปลก กะ เปลี่ย
กะ ปรีด กะ ปรอย	กะ พง กะ พรุน	ชะ มอม ชะแมม
ชะ มั กะ เข้ม	ชะ มุก ชะ มอม	คะ นึ่ง คะ นอง
คะ ยัน คะ ยอ	จะ กละ จะ กลาม	จะ งอย จะ เกื้อง
ฉะ นัน ฉะ น	ชะ ดี ชะ ร้าย	ชะ งัก ชะ งัด
ชะ โกง ชะ แง	ชะ ลอ ชะ ลอม	ชะ ลำ ชะ ลุด
ชะ กุ้ง ชะ วาก	ชะ อม ชะ เอม	ตะ กร้อ ตะ กรับ
ตะ กร้า ตะ กรุด	ตะ กุย ตะ กาย	ตะ กุก ตะ กัก
ตะ เกียง ตะ เกียบ	ตะ แกรง ตะ ไกร	ตะ โก ตะ โก
ตะ โกง ตะ กว	ตะ ขิด ตะ ขวง	ตะ ลี ตะ ลาน
ตะ ครน ตะ ครอ	ตะ คอก ตะ แคง	ตะ ไคร้ ตะ ไคร

ตะ บึง ตะ บอง	ตะ บิด ตะ บอย	ตะ เบ้ง ตะ แบก
ตะ บุ่ม ตะ ป่า	ตะ พด ตะ พาย	ตะ พัด ตะ พือ
ตะ โปก ตะ เพียน	ตะ เกา ตะ พุ่น	ตะ ลี ตะ ลาน
ตะ ลึง ตะ ลุย	ตะ วัน ตะ เวน	ตะ หลิว ตะ เหลน เป้น
ตะ แหว่ง ตะ โหงก	ทะ มัด ทะ แมง	ทะ นุ ถนอม
ทะ เขอ ทะ ยาน	ทะ ลวง ทะ ลัก	ทะ ลุ ทะ เล
ทะ เลาะ ทะ ลาย	ปะ ดิด ปะ ด้อ	ปะ ทะ ปะ ทัง
ปะ แล่มปะ เหลาะ	พะ เน้า พะ นอ	พะ แנג พะ เนียง
พะ ยอม พะ เย็บ	พะ รุง พะ รัง	พะ วัก พะ วน
พะ ว่า พะ วัง	พะ อุด พะ อม	มะ ผือ มะ เฟื่อง
มะ ม่วง มะ ยม	มะ เมีย มะ แม	มะ รุม มะ ตุ่ม
มะ ลิ มะ แว้ง	มะ ริน มะ เรือง	มะ โรง มะ เล็ง
ระ กา ระ กำ	ระ คาย ระ คน	ระ งม ระ ้ง
ระ คับ ระ คม	ระ ทด ระ ทวย	ระ นาด ระ แนาง
ระ บม ระ บาท	ระ น้ำ ระ บาษ	ระ เบิด ระ เบียบ
ระ บุ ระ เบียง	ระ ยะ ระ ย้า	ระ โยง ระ ยาง
ระ รวย ระ ราน	ระ ริก ระ ริน	ระ ลอก ระ ลัก

ระ เลียด ระ เริง	ระ วัง ระ แวง	ระ ล้า ระ สาย
ระ หก ระ เห็น	ระ หอง ระ แหง	ระ เเห ระ หน
ระ ชิด ระ ชา	ละ คร ละ มุค	ละ ม่อม ละ มั่ง
ละ มุน ละ ไม	ละ เมอ ละ เมาะ	ละ เม็ด ละ โมบ
ละ ลน ละ ลาน	ละ ล้า ละ ลัง	ละ ล้า ละ ลัก
ละ ลาบ ละ ล้าง	ละ แวก ละ ไว	ละ หุ่น ละ เหย
ละ ห้อย ละ เขี่ย	ละ เขียด ละ หอ	ละ หอง ละ หาย
สะ กิด สะ กด	สะ ดุด สะ ดุ้ง	สะ เทือน สะ ท้อน
สะ ไก้ สะ บัด	สะ เหว สะ ขาด	สะ ชัก สะ ชน
สะ ชิด สะ เขียน	สะ โอด สะ อง	

บทที่ ๓๔

การอ่านคำบางคำ

กลอุบาย	อ่านว่า	กน - อุ - บาย
กาลเวลา	„	กาน - เว - ลา
ชวนชวาย	„	(ชว) เลี้ยงควบกัน
คมนาคม	„	คะ - มะ - นา - คม
คุณค่า	„	คุณ - ค่า
ถาวรวัตถุ	„	ถา - วะ - ระ - วั - ฏ
ทิวทัศน์	„	ทิว - ทัศน์
ธรรมดา	„	ท่า - มาด
บรรพชา	„	บัน - พะ - ชา
บรรยาย	„	บัน - ขาย
บรรยากาศ	„	บัน - ขา - กาศ
ประบัณฑ์	„	ปะ - ระ - บั - ญ
ปรโลก	„	ปะ - ระ - โล - ก
ประกาศนียบัตร	„	ปะ - ระ - กา - สะ - นี - ยะ - บั - ญ

ปรัชญา	อ่านว่า	ปรัด - ษา
ปรากฏการณ์	,,	ปรา - กต - กาน
ปราชัย	,,	ปะ - รา - ชัย
เปรียญ	,,	ปะ - เวียน
ผลผลิต	,,	ผน - <u>ผะ</u> - หลิด
พรรคัก	,,	พั - <u>ระ</u> - ดัก
พลการ	,,	<u>พะ</u> - <u>ละ</u> - กาน
พลีชีพ	,,	<u>พะ</u> - <u>ลี</u> - ชีพ
ภูมิประเทศ	,,	พู - มิ - ประ - เทต
ภูมิธรรม	,,	พุม - ทำ
ภูมิภาค	,,	พู - มิ - พาก
ภูมิลำเนา	,,	พุม - ลำ - เนา
มณฑป	,,	มน - ดบ
มรณกรรม	,,	มธ - <u>ระ</u> - <u>นะ</u> - กำ
มรณภาพ	,,	มธ - <u>ระ</u> - <u>นะ</u> - พาบ
มรรยาท	,,	มัน - ชาติ
มุขโลกณะ	,,	มุ - ไช - โล - <u>กะ</u> - นะ

รสนิยม	อ่านว่า	รต - <u>นิ</u> - ยม
วิตถาร	„	วิด - ถาน
สัวรรคต	„	<u>สะ</u> - หวัน - คต
๒๕๐๑	„	สอง - พัน - ห้า - ร้อย - เจ็ด
หิริ	„	หิ - หริ
อดีตวิรูณนตรี	„	<u>อะ</u> - ดิด - รัต - <u>อะ</u> - มน - ตรี
อธิษฐาน	„	<u>อะ</u> - ทิด - ถาน
อาชยาน	„	อา - <u>ชะ</u> - หยาน
อาชญา	„	อาต - ยา
อาสาพหบุชา	„	อา - สาน - <u>หะ</u> - บู - ชา

ท. 66

เลขที่

